

**Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu
Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego**

**Regulamin konkursu nr: RPSW.08.01.01-IZ.00-26-305/20
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa
Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 dla EFS**

Oś priorytetowa 8. Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo

**Poddziałanie 8.1.1
Zwiększanie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3**

**Konkurs dedykowany projektom o wartości dofinansowania wyższej niż
równowartość 100 000 EUR**

**Termin naboru wniosków:
od dnia 20 kwietnia 2020 r. do dnia 4 maja 2020 r.**

Kielce, marzec 2020 r.

Wersja 1

Spis treści

I. Informacje o konkursie	4
1.1. Instytucja Organizująca Konkurs.....	4
1.2. Termin naboru	4
1.3. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów.....	5
1.4. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu	6
1.5. Grupy docelowe.....	7
II. Przedmiot konkursu	9
2.1. Cel konkursu i typy operacji.....	9
III. Proces oceny projektu	17
3.1. Weryfikacja braków w zakresie warunków formalnych lub oczywistych omyłek	17
3.2. Ocena merytoryczna – I etap oceny	20
Ogólne kryteria wyboru projektów – kryteria dopuszczające	20
Ogólne kryteria wyboru projektów – kryteria horyzontalne	26
Szczegółowe kryteria wyboru projektów – kryteria dostępu (konieczne do spełnienia)	33
3.3. Ocena merytoryczna – II etap oceny	36
Ogólne kryteria wyboru projektów – kryteria merytoryczne (oceniane w skali punktowej).....	36
Szczegółowe kryteria wyboru projektów – kryteria premiujące (nieobowiązkowe)	45
3.4. Ocena merytoryczna – III etap oceny	52
Ogólne kryteria wyboru projektów – kryterium negocjacyjne.....	52
IV. Wskaźniki	55
4.1. Wymagane wskaźniki	55
V. Złożenie i wycofanie wniosku o dofinansowanie	57
5.1. Przygotowanie i składanie wniosków o dofinansowanie.....	57
5.2. Wycofanie wniosku	59
5.3. Wymagania dotyczące partnerstwa	59
VI. Wydatki oraz pomoc publiczna	61
6.1. Zasady finansowania wydatków.....	61
6.2. Pomoc publiczna/de minimis.....	66
6.3. Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektów	69
VII. Rozstrzygnięcie konkursu, procedura odwoławcza oraz zawarcie umowy lub wydanie decyzji o dofinansowanie projektu	70
7.1. Rozstrzygnięcie konkursu.....	70
7.2. Procedura odwoławcza	71
7.3. Zabezpieczenie realizacji projektu	72
7.4. Umowa/decyzja o dofinansowanie projektu	74
VIII. Dodatkowe informacje	76
8.1. Zasady promowania projektów.....	76
8.2. Słownik pojęć.....	77
8.3. Podstawa prawna	80
8.4. Dane teleadresowe.....	82
IX. Załączniki	83

Spis tabel

Tabela 1 Kryteria dopuszczające.....	20
Tabela 2 Kryteria horyzontalne.....	26
Tabela 3 Kryteria dostępu.....	33
Tabela 4 Kryteria merytoryczne.....	36
Tabela 5 Kryteria premiujące.....	46
Tabela 6 Kryterium negocjacyjne	52

I. Informacje o konkursie

1.1. Instytucja Organizująca Konkurs

Instytucją Organizującą Konkurs (zwaną dalej IOK) jest Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 [adres strony internetowej do RPOWŚ](#) (zwaną dalej IZ), której rolę pełni Województwo Świętokrzyskie z siedzibą w Kielcach, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, reprezentowane przez Zarząd Województwa. W ramach IZ Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego z siedzibą w Kielcach ul. H. Sienkiewicza 27, 25-007 Kielce realizuje zadania związane z wdrażaniem działań współfinansowanych z EFS w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020.

W imieniu IZ, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego ogłasza konkurs na dofinansowanie projektów w ramach Osi priorytetowej 8. Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo, Działania 8.1 Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego, **Poddziałania 8.1.1 Zwiększanie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3.**

1.2. Termin naboru

Nabór wniosków o dofinansowanie projektów będzie prowadzony od dnia 20 kwietnia 2020 r. do dnia 4 maja 2020 r.

Zachowanie powyższego terminu oznacza złożenie wniosku do IOK w wersji papierowej oraz elektronicznej za pośrednictwem Lokalnego Systemu Informatycznego ([adres strony internetowej LSI](#)) do obsługi wniosków o dofinansowanie w ramach RPOWŚ 2014-2020.

Wersję elektroniczną wniosków o dofinansowanie projektu należy składać przez LSI od dnia 20.04.2020 r. (od godziny 7:00) do dnia 04.05.2020 r. (do godziny 15:00).

Dokumenty w wersji papierowej należy składać w siedzibie Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, ul. H. Sienkiewicza 27, 25-007 Kielce, w dni robocze od dnia 20.04.2020 r. (od godziny 7:30) do dnia 04.05.2020 r. (do godz. 15:00) w sekretariacie I piętro – pok. 105.

Wniosek w wersji papierowej należy złożyć w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach zgodnych z przekazaną wersją elektroniczną (suma kontrolna obu wersji musi być tożsama).

Wnioskodawca może otrzymać z IOK potwierdzenie złożenia wersji papierowej wniosku na przedłożonym przez siebie piśmie lub kopii składanego wniosku.

Wnioski można składać osobiście oraz nadsyłać pocztą lub przesyłką kurierską. O przyjęciu wniosków nadesłanych pocztą lub przesyłką kurierską decyduje data i godzina wpływu do siedziby Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego.

Konkurs w ramach Poddziałania 8.1.1 ma charakter zamknięty i nie będzie podzielony na rundy.

W ramach konkursu IOK nie przewiduje skrócenia terminu naboru projektów.

Konkurs przeprowadzany jest jawnie z zapewnieniem publicznego dostępu do informacji o zasadach jego przeprowadzania i listy projektów wybranych do dofinansowania.

Sekretariat nie odpowiada za poprawność i kompletność złożonych wniosków o dofinansowanie.

1.3. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów

Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w ramach konkursu **wynosi 4 100 000 PLN** ze środków Unii Europejskiej.

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego projektu ze środków UE wynosi 85% wydatków kwalifikowalnych (w przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną).

Wnioskodawca jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego o minimalnej **wysokości 15%** wydatków kwalifikowalnych projektu.

Kwota wkładu własnego musi być wyliczona z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku zaokrąglona zgodnie z zasadami matematycznymi. Należy pamiętać, iż procent wkładu własnego po zaokrągleniu nie może być mniejszy niż 15%, tj. wynosić 14,99% (lub mniej), ponieważ projekt zostanie odrzucony na I etapie oceny merytorycznej (kryterium horyzontalne) bez możliwości poprawy.

UWAGA – w ramach konkursu nie ma możliwości rozliczania wydatków projektu za pomocą uproszczonych metod (kwot ryczałtowych, stawek jednostkowych).

Wartość dofinansowania składanego projektu musi być wyższa niż równowartość 100 000 EUR¹, wobec tego koszty bezpośrednio projektu należy obowiązkowo rozliczać według wydatków rzeczywiście poniesionych.

Kurs EUR obowiązujący na dzień ogłoszenia konkursu wynosi 4,3124 PLN.

UWAGA – istnieje możliwość sfinansowania wkładu własnego w pełnej wysokości ze środków PFRON w projektach realizowanych przez organizacje pozarządowe, skierowanych do osób z niepełnosprawnościami i/lub do ich otoczenia. Szczegóły w części Wkład własny, pkt 5) regulaminu konkursu.

Kwota środków przeznaczonych na konkurs może ulec zmianie w wyniku zmiany kursu walut.

IOK może zwiększyć kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w konkursie. Alokacja niewykorzystana z naboru dedykowanego projektom, w których wartość wsparcia publicznego jest równa lub niższa niż równowartość 100 000 EUR może zostać przeznaczona na dofinansowanie projektów w przedmiotowym naborze. Jeżeli zwiększenie alokacji nastąpi po rozstrzygnięciu konkursu, IOK zwiększy kwotę dofinansowania zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 ([adres strony internetowej, na której opublikowano ustawę](#)) zwaną dalej ustawą wdrożeniową (z zachowaniem zasady równego traktowania Wnioskodawców, tj. zgodnie z kolejnością zamieszczenia projektów na liście i uwzględnieniem wszystkich projektów, które uzyskały taką samą liczbę punktów).

---

¹ Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE (kurs opublikowany na stronie internetowej INFOREURO ([adres strony INFOREURO](#)) aktualny na dzień ogłoszenia konkursu).

1.4. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu

W ramach konkursu o dofinansowanie projektu mogą ubiegać się **wszystkie podmioty**, z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym m.in.:

- gminy (gminne jednostki budżetowe), w tym w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3 przez dziennych opiekunów,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, w tym w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3 przez dziennych opiekunów,
- żłobki oraz kluby dziecięce i ich organy prowadzące.

Zgodnie z kryterium dopuszczającym dla konkursu, o dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty wykluczone z możliwości dofinansowania ze środków UE, lub wobec których orzeczono zakaz dostępu do środków UE na podstawie odrębnych przepisów takich jak:

- art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

Powyższe zostanie zweryfikowane przez IOK przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu.

Dopuszcza się możliwość występowania o dofinansowanie realizacji projektu jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego nieposiadającej osobowości prawnej działającej zawsze w imieniu i na rzecz JST. Każda czynność cywilnoprawna dokonana przez kierownika gminnej, powiatowej i wojewódzkiej jednostki organizacyjnej musi opierać się na pełnomocnictwie (ważnym na dzień sporządzenia wniosku), którego kwestie regulują odpowiednio: ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.

W przypadku jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego nieposiadających osobowości prawnej (np. szkoła) w polu 2.1 (dla projektów partnerskich w polu 2.10.1.1) wniosku o dofinansowanie należy wpisać zarówno nazwę właściwej jednostki samorządu terytorialnego (JST) posiadającej osobowość prawną (np. gminy), jak i nazwę jednostki organizacyjnej (w następujący sposób: „nazwa JST/nazwa jednostki organizacyjnej”). W polach od 2.2 do 2.7 (dla projektów partnerskich w polach 2.10.1.2 do 2.10.1.7) należy wpisać odpowiednie dane dotyczące jednostki organizacyjnej, jeżeli ta jednostka będzie stroną umowy o dofinansowanie na podstawie przedłożonego na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu pełnomocnictwa/upoważnienia lub innego równoważnego dokumentu albo odpowiednie dane dotyczące właściwej JST posiadającej osobowość prawną (np. gminy) – jeżeli stroną umowy o dofinansowanie będzie niniejsza JST. W obu w/w przypadkach stroną umowy o dofinansowanie jest zawsze JST. W imieniu JST umowę zawrzeć może pełnomocnik (np. dyrektor szkoły). W tym celu, na etapie przygotowywania dokumentów do zawarcia umowy należy przedłożyć stosowne pełnomocnictwo/ upoważnienie lub inny równoważny dokument. Dane adresowe jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego nieposiadającej osobowości prawnej należy podać w polu 2.7 „Adres” (dla projektów partnerskich w polu 2.10.1.7). W polu 2.9 (dla projektów partnerskich w polu 2.10.1.8) należy wskazać dane osoby do kontaktów roboczych.

Z zastrzeżeniem wyjątku, o którym mowa w akapicie powyżej, wniosek o dofinansowanie powinien zostać złożony, co do zasady przez podmioty posiadające osobowość prawną. W uzasadnionych przypadkach, wniosek może zostać złożony także przez podmiot nieposiadający osobowości prawnej (m. in.: państwową jednostkę budżetową) lub oddział terenowy na podstawie posiadanego pełnomocnictwa/upoważnienia lub innego równoważnego dokumentu. Stroną umowy o dofinansowanie projektu jest zawsze podmiot posiadający osobowość prawną. W imieniu osoby posiadającej osobowość prawną umowę podpisać może pełnomocnik. W tym celu, na etapie przygotowywania dokumentów do zawarcia umowy należy przedłożyć stosowne pełnomocnictwo/upoważnienie lub inny równoważny dokument.

1.5. Grupy docelowe

Zgodnie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 oraz obowiązującym Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych RPOWŚ 2014-2020 ([adres strony internetowej, na której opublikowano dokument](#)) projekty realizowane w ramach Poddziałania 8.1.1 muszą być skierowane do następujących grup docelowych:

- **osób bezrobotnych lub osób biernych zawodowo pozostających poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3 lub osobami z niepełnosprawnościami, w tym do osób, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywających na urlopie wychowawczym w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy,**
- **osób pracujących, sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3.**

Zgodnie z kryterium dopuszczającym ([załącznik nr 3 do SZOOP](#) – Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań) projekty muszą być skierowane do grup docelowych z obszaru województwa świętokrzyskiego, które uczą się, pracują lub zamieszkują na obszarze województwa świętokrzyskiego w rozumieniu ustawy Kodeks Cywilny.

UWAGA – projekty przewidujące wsparcie grupy docelowej innej niż wskazana powyżej **będą odrzucane na I etapie oceny merytorycznej** w oparciu o kryterium dotyczące zgodności z RPOWŚ 2014-2020 oraz Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych.

Beneficjent jest zobowiązany do uzyskania od uczestników projektu, w momencie ich przystąpienia do projektu, oświadczeń o niekorzystaniu z tego samego typu wsparcia w innych projektach współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Powyższe zobowiązanie zostanie zawarte także w umowie o dofinansowanie projektu.

Wniosek składany w ramach konkursu musi zawierać analizę uwzględniającą sytuację kobiet i mężczyzn objętych wsparciem w ramach projektu na danym obszarze oraz ocenę wpływu projektu na sytuację płci. Wyniki przeprowadzonej analizy powinny być podstawą do planowania działań i doboru instrumentów, adekwatnych do zdefiniowanych problemów.

W związku z powyższym zapisy nie mogą przyjmować ogólnego brzmienia w postaci deklaracji, np.: „projekt jest zgodny z polityką równości szans kobiet i mężczyzn”, „projekt będzie realizował założenia równościowe”.

Ocena zgodności projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn odbywać się będzie na podstawie standardu minimum, zgodnie z częścią C karty oceny merytorycznej projektu.

Instrukcja standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn znajduje się w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 EFS (stanowiącej [załącznik nr 1](#) do regulaminu konkursu).

Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami

1) Zgodnie z kryterium horyzontalnym Wnioskodawca musi wykazać w treści wniosku o dofinansowanie, że projekt będzie miał pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami². Dostępność wszystkich uczestników do oferowanego wsparcia w projekcie oraz zapewnienie dostępności wszystkich produktów projektu dla wszystkich ich użytkowników (dotyczy produktów, które nie zostały uznane za neutralne) oznacza, że projekt będzie miał pozytywny wpływ na ww. zasadę.

2) Wszystkie produkty projektu muszą być dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Wyjątek stanowi sytuacja, w której dopuszczalne jest uznanie neutralności produktu projektu. O neutralności produktu można mówić w sytuacji, kiedy Wnioskodawca wykaże we wniosku o dofinansowanie projektu, że dostępność nie dotyczy danego produktu na przykład z uwagi na brak jego bezpośrednich użytkowników. Ostateczną decyzję o uznaniu produktu za neutralny podejmuje IOK. W przypadku uznania przez IOK, że produkt jest neutralny, projekt może być nadal zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i spełniać kryterium horyzontalne.

Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami możliwości skorzystania z udziału w projekcie, jak i efektów ich realizacji musi być zgodne ze Standardami dostępności dla polityki spójności 2014-2020 ([adres strony internetowej, na której opublikowano dokument](#)), które stanowią załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. Opracowanie przedstawia sześć standardów: szkoleniowy, edukacyjny, informacyjno-promocyjny, cyfrowy, architektoniczny oraz transportowy. Standardy ustanawiają minimalne wymagania wsparcia.

3) Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020 regulują dostępność w tych obszarach, gdzie nie jest ona uregulowana innymi przepisami lub innymi standardami dostępności (na przykład standardami miejskimi). W takim przypadku istnieje możliwość ich stosowania przez dany podmiot łącznie ze standardami. Informacja o stosowaniu przez Beneficjenta innych standardów dostępności musi być wyraźnie wskazana we wniosku o dofinansowanie.

4) Produkty i usługi oferowane w projekcie muszą być w pierwszej kolejności zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania. W drugiej kolejności należy rozważyć zastosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień (MRU).

5) Koncepcja uniwersalnego projektowania oparta jest na ośmiu regułach³ i nie wyklucza możliwości zapewnienia dodatkowych udogodnień dla zidentyfikowanych szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Koncepcja ta jest realizowana przez zastosowanie co najmniej wyżej wskazanych Standardów dostępności dla polityki spójności 2014-2020.

6) W ramach projektów ogólnodostępnych, w przypadku braku możliwości świadczenia usługi spełniającej wymienione powyżej warunki, w celu zapewnienia możliwości pełnego

---

² Definicja osoby z niepełnosprawnościami znajduje się w części 8.2 regulaminu – Słownik pojęć.

³ Definicja koncepcji uniwersalnego projektowania znajduje się w części 8.2 regulaminu – Słownik pojęć.

uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami, należy zastosować MRU. Oznacza to możliwość finansowania specyficznych usług dostosowawczych lub oddziaływania na szeroko pojętą infrastrukturę, nieprzewidzianych z góry we wniosku o dofinansowanie projektu, lecz uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie (w charakterze uczestnika lub personelu) osoby z niepełnosprawnością.

Wnioskodawca w projektach ogólnodostępnych nie zabezpiecza w ramach budżetu projektu środków na ewentualną konieczność sfinansowania MRU. W takich projektach mechanizm ten na wniosek Beneficjenta jest uruchamiany w momencie pojawienia się w trakcie realizacji projektu osoby z niepełnosprawnością⁴.

Łączny koszt MRU na jednego uczestnika w projekcie nie może przekroczyć 12 tysięcy złotych.

7) W projektach dedykowanych (zorientowanych wyłącznie na osoby z niepełnosprawnościami, lub w których założono określony % udziału osób z niepełnosprawnościami z rozpoznanymi potrzebami), wydatki na zapewnienie w projekcie udziału uczestników z niepełnosprawnościami co do zasady są z góry uwzględnione we wniosku o dofinansowanie projektu. W związku z tym nie są one traktowane jako MRU i limit 12 tysięcy złotych brutto na uczestnika nie obowiązuje. Jednakże w przypadku pojawienia się w takim projekcie osoby z dodatkową (nie przewidywaną przez Beneficjenta) niepełnosprawnością lub konieczności sfinansowania MRU dla personelu projektu – MRU jest zapewniony tak, jak w przypadku projektów ogólnodostępnych, to znaczy obowiązuje limit 12 tysięcy złotych brutto.

8) IOK zaleca wykonanie samodzielnego mini audytu dostępności do wsparcia projektowego (np. podjęcie próby zapisania się i dotarcia w roli osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim, głuchej, niewidomej). W tym celu można skorzystać z bezpłatnej aplikacji Dostępnościomierz, czyli mobilnego narzędzia do badania dostępności przestrzeni publicznej.

II. Przedmiot konkursu

2.1. Cel konkursu i typy operacji

Projekty muszą przyczyniać się do osiągnięcia celów szczegółowych RPO WŚ 2014-2020 w zakresie zwiększenia poziomu aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 oraz zwiększenia liczby miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.

Przedmiotem konkursu są projekty określone dla Poddziałania 8.1.1 Zwiększanie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3 w ramach Działania 8.1 Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

---

⁴ Zwiększenie wartości dofinansowania projektu możliwe jest pod warunkiem dostępności środków przez IZ.

Wsparciem w ramach naboru mogą zostać objęte następujące typy operacji:

Zwiększanie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3 lub
w przypadku gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka
wychowaniem przedszkolnym do 4 roku życia
(zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*
– [adres strony internetowej, na której opublikowano ustawę](#)) poprzez:

1. Tworzenie nowych miejsc opieki⁵ nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą, tj. w żłobkach, klubach dziecięcych oraz w ramach instytucji dziennego opiekuna.
2. Dostosowanie istniejących miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą.
3. Sfinansowanie kosztów usług bieżącej opieki nad dziećmi przez pokrycie kosztów opłat za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna ponoszonych przez opiekunów dzieci lub pokrycie kosztów wynagrodzenia niani ponoszonych przez opiekunów dzieci do lat 3.

Szczegółowe wymagania dotyczące realizacji przedmiotowych typów operacji

Typ operacji 1

Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą, tj. w żłobkach, klubach dziecięcych oraz w ramach instytucji dziennego opiekuna.

1. Wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 musi być realizowane w formach i zgodnie ze standardami opieki nad dziećmi określonymi w ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3, rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy ([adres strony internetowej do dokumentu](#)) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna. ([adres strony internetowej do dokumentu](#)).
2. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych lub dziennego opiekuna musi powodować zwiększenie liczby miejsc opieki prowadzonych przez daną instytucję publiczną lub niepubliczną. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku dostosowania istniejących miejsc do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Potwierdzeniem utworzenia nowych miejsc jest zaświadczenie z rejestru żłobków i klubów dziecięcych.
3. Finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych lub dziennego opiekuna w ramach projektów

---

⁵ Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych i w ramach instytucji dziennego opiekuna musi gwarantować zwiększenie liczby miejsc opieki nadzorowanych przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast.

RPOWŚ 2014-2020 może być prowadzone przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące.

4. W ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych oraz u dziennego opiekuna możliwe są następujące kategorie działań:

- a) dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci, w tym do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, bezpieczeństwa przeciwpożarowego, organizacja kuchni, stołówek, szatni zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania itp.⁶;
- b) zakup i montaż wyposażenia (w tym m. in. meble, zabawki, wyposażenie wypoczynkowe, wyposażenie sanitarne)⁷;
- c) zakup pomocy do prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, specjalistycznego sprzętu oraz narzędzi do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, wspomaganie rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania;
- d) wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem⁸;
- e) modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci⁹;
- f) zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonego miejsca opieki nad dziećmi do lat 3, w tym np.: koszty wynagrodzenia personelu zatrudnionego w miejscu opieki nad dziećmi do lat 3, koszty opłat za wyżywienie i pobyt dziecka;
- g) przeszkolenie w zawodzie dziennego opiekuna, odbycie szkolenia uzupełniającego;
- h) inne wydatki, o ile są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania miejsca opieki nad dziećmi do lat 3.

Najważniejsze różnice między żłobkiem, a klubem dziecięcym

Żłobek	Klub dziecięcy
Wiek dziecka	
Opieka w żłobku jest sprawowana nad dziećmi, które ukończyły 20 tydzień życia do końca roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia. Wyjątkowo, w przypadkach uzasadnionych rozwojem dziecka lub brakiem miejsc przedszkolnych, możliwe jest korzystanie ze żłobka przez dzieci starsze, jednak nie dłużej niż do końca roku szkolnego, w którym dziecko kończy 4 rok życia.	Opieka w klubie dziecięcym jest sprawowana nad dziećmi, od ukończenia przez nie 1-go roku życia do końca roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia. Wyjątkowo, w przypadkach uzasadnionych rozwojem dziecka lub brakiem miejsc przedszkolnych, możliwe jest korzystanie z klubu dziecięcego przez dzieci starsze, jednak nie dłużej niż do końca roku szkolnego, w którym dziecko kończy 4 rok życia.
Wymiar opieki	
Opieka zapewniona musi być przez 10	Opieka zapewniona musi być przez 10

⁶ Możliwe wyłącznie w sytuacji, gdy podmiot zatrudniający dziennego opiekuna udostępnia lokal w celu sprawowania opieki przez dziennego opiekuna.

⁷ Jak wyżej.

⁸ Jak wyżej.

⁹ Jak wyżej.

Żłobek	Klub dziecięcy
<p>godzin dziennie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wymiar opieki może być, na wniosek rodzica dziecka, wydłużony za dodatkową opłatą. Dokładne godziny powinny zostać określone w regulaminie organizacyjnym żłobka, ale mają one być ustalone z uwzględnieniem opinii rodziców.</p>	<p>godzin dziennie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wymiar opieki może być, na wniosek rodzica dziecka, wydłużony za dodatkową opłatą. Dokładne godziny powinny zostać określone w regulaminie organizacyjnym klubu dziecięcego, ale mają one być ustalone z uwzględnieniem opinii rodziców. Kluby dziecięce są instytucjami mniejszymi i bardziej kameralnymi niż żłobki – mogą mieć nie więcej niż 30 miejsc.</p>
Osoba kierująca placówką i wymagane kwalifikacje	
<p>Pracą żłobka kieruje dyrektor, który musi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posiadać wykształcenie wyższe i co najmniej 3 lata doświadczenia w pracy z dziećmi albo • wykształcenie co najmniej średnie lub średnie branżowe oraz 5 lat doświadczenia w pracy z dziećmi. <p>Nie może być nim osoba figurująca w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub taka, która została skazana prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwo umyślne. Osoba ta, przed podjęciem zatrudnienia przedstawia zaświadczenie o niekaralności, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed rozpoczęciem pracy lub świadczenia usług w żłobku.</p>	<p>Pracą klubu kieruje kierownik, który musi spełniać wymagania zgodnie z art. 16 ustawy <i>o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3</i>.</p> <p>Nie może być nim osoba figurująca w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub taka, która została skazana prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwo umyślne. Osoba ta, przed podjęciem zatrudnienia przedstawia zaświadczenie o niekaralności, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed rozpoczęciem pracy lub świadczenia usług w klubie dziecięcym.</p>
Skład personelu	
<p>Skład personelu musi być dostosowany do liczby dzieci objętych opieką. Jeden opiekun może sprawować opiekę nad maksymalnie ośmiorgiem dzieci. W przypadku gdy w grupie znajduje się dziecko niepełnosprawne, dziecko wymagające szczególnej opieki, dziecko, które nie ukończyło 1. roku życia – dzieci, którymi zajmuje się jeden opiekun, nie może być więcej niż pięcioro. Przy zapewnieniu opieki można korzystać z pomocy wolontariuszy, jednak przed przystąpieniem do pracy są oni zobowiązani do odbycia szkolenia.</p>	<p>Skład personelu musi być dostosowany do liczby dzieci objętych opieką. Jeden opiekun może sprawować opiekę nad maksymalnie ośmiorgiem dzieci. W przypadku gdy w grupie znajduje się dziecko niepełnosprawne lub dziecko wymagające szczególnej opieki, dziecko, które nie ukończyło 1. roku życia – dzieci, którymi zajmuje się jeden opiekun, nie może być więcej niż pięcioro. Przy zapewnieniu opieki można korzystać z pomocy wolontariuszy, jednak przed przystąpieniem do pracy są oni zobowiązani do odbycia szkolenia.</p>

Żłobek	Klub dziecięcy
Obowiązek zatrudnienia pielęgniarki/położnej	
W żłobku, do którego uczęszcza więcej niż dwadzieścioro dzieci, konieczne jest zatrudnienie co najmniej pielęgniarki lub położnej.	Brak wymogu zatrudnienia pielęgniarki lub położnej.
Wymagania lokalowe	
Co najmniej jedno pomieszczenie, ale z wydzielonym miejscem na odpoczynek dla dzieci. Zapewnia się dzieciom możliwość higienicznego spożywania posiłków.	Co najmniej jedno pomieszczenie, ale z wydzielonym miejscem na odpoczynek dla dzieci. Zapewnia się dzieciom możliwość higienicznego spożywania posiłków.
Zapewnienie wyżywienia	
Dzieciom przebywającym w żłobku należy zapewnić wyżywienie zgodnie z wymogami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia.	Dzieciom przebywającym w klubie należy zapewnić wyżywienie zgodnie z wymogami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia.
Uczestnictwo rodziców w zajęciach	
Rodzice nie mogą uczestniczyć w zajęciach. Może zostać utworzona rada rodziców.	Rodzice mogą uczestniczyć w zajęciach. Może zostać utworzona rada rodziców.

Dzienny opiekun

Dziennym opiekunem jest osoba fizyczna:

- 1) prowadząca działalność na własny rachunek albo
- 2) zatrudniana przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, na podstawie umowy o pracę albo umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Dzienny opiekun sprawuje opiekę nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do końca roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym – 4 roku życia. W przypadku, gdy dziecko, które ukończyło 3 rok życia powierzone jest opiece dziennego opiekuna, rodzice tego dziecka, są zobowiązani do złożenia podmiotowi zatrudniającemu dziennego opiekuna oświadczenia o przeszkodach w objęciu dziecka wychowaniem przedszkolnym.

Do zadań dziennego opiekuna należy w szczególności:

- a) zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych;
- b) zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka;
- c) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

Co do zasady, dzienny opiekun sprawuje opiekę nad maksymalnie pięciorgiem dzieci, a w przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia,

jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki, maksymalnie nad trojgiem dzieci. Przy sprawowaniu opieki nad dziećmi może korzystać z pomocy wolontariuszy.

Znowelizowana ustawa o opiece nad dziećmi do lat 3 wprowadziła możliwość sprawowania opieki przez dziennego opiekuna nad maksymalnie 8 dziećmi, a w przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki – maksymalnie nad 5 dziećmi, po spełnieniu dwóch wariantów – pierwszym z nich jest zgoda wszystkich rodziców, natomiast drugim jest sprawowanie opieki nad dziećmi razem z dziennym opiekunem przez co najmniej jednego z rodziców.

Dziennym opiekunem może być osoba, która:

- 1) daje rękojmię należytego sprawowania opieki nad dziećmi;
- 2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona;
- 3) wypełnia obowiązek alimentacyjny, w przypadku gdy taki obowiązek został nałożony na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd;
- 4) nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub nie została skazana prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwo umyślne;
- 5) posiada warunki lokalowe zapewniające bezpieczną opiekę nad dzieckiem;
- 6) odbyła:
  - 160-godzinne szkolenie albo
  - 40-godzinne szkolenie uzupełniające, w tym z zakresu udzielania dziecku pierwszej pomocy, jeżeli posiada kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*.

Do odbycia ww. szkolenia nie jest zobowiązana osoba, która pracowała z dziećmi w wieku do lat 3 przez okres co najmniej 12 miesięcy bezpośrednio przed rozpoczęciem pełnienia funkcji dziennego opiekuna.

- 7) odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed rozpoczęciem pełnienia funkcji dziennego opiekuna szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy.

Dzienny opiekun sprawuje opiekę nad dziećmi w lokalu, do którego posiada tytuł prawny. Podmiot zatrudniający dziennego opiekuna może udostępnić lub wyposażyć lokal w celu sprawowania opieki przez dziennego opiekuna. W jednym lokalu może być sprawowana opieka przez więcej niż jednego dziennego opiekuna, z tym, że w jednym pomieszczeniu przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci może być sprawowana opieka tylko przez jednego dziennego opiekuna.

5. Wnioskodawca jest zobowiązany we wniosku o dofinansowanie projektu przedstawić co najmniej następujące informacje:

- a) uzasadnienie tworzenia nowych miejsc opieki na dziećmi do lat 3 na obszarze, na którym zamierza realizować projekt;
- b) warunki lokalowe, tj. wykorzystanie bazy lokalowej, w której będzie realizowana opieka nad dziećmi do lat 3;
- c) zasady rekrutacji uczestników do projektu;
- d) informacje dotyczące sposobu utrzymania funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 po ustaniu finansowania z EFS, tj. informacje, z jakiego źródła miejsca te będą utrzymane przez okres minimum 2 lat po ustaniu finansowania EFS, a także

planowane działania zmierzające do utrzymania funkcjonowania tych miejsc opieki po ustaniu finansowania EFS (zachowanie zasady trwałości).

6. Biorąc pod uwagę konieczność włączania mechanizmów zapewniających trwałość utworzonych miejsc opieki, możliwe jest partycypowanie opiekunów prawnych w opłatach dotyczących zapewnienia funkcjonowania miejsc opieki po ustaniu ich finansowania z EFS.

Typ operacji 2

Dostosowanie istniejących miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą.

1. W celu upowszechnienia dostępu do form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 dzieciom z niepełnosprawnościami, zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020, ([adres strony, na której opublikowano wytyczne](#)) możliwe jest finansowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień, w tym np. zatrudnienie asystenta osoby niepełnosprawnej dla dziecka, dostosowanie posiłków z uwzględnieniem specyficznych potrzeb żywieniowych wynikających z niepełnosprawności dziecka, zakup pomocy dydaktycznych adekwatnych do specjalnych potrzeb edukacyjnych wynikających z niepełnosprawności, w oparciu o indywidualnie przeprowadzoną diagnozę.
2. Kategorie działań wymienione w typie operacji nr 1 mogą być również realizowane w celu dostosowania istniejących miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach, klubach dziecięcych lub u dziennego opiekuna¹⁰ do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, jednak wyłącznie w zakresie bezpośrednio wynikającym z diagnozy potrzeb i stopnia niedostosowania placówki.

Typ operacji 3

Sfinansowanie kosztów usług bieżącej opieki nad dziećmi przez pokrycie kosztów opłat za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna ponoszonych przez opiekunów dzieci lub pokrycie kosztów wynagrodzenia niani ponoszonych przez opiekunów dzieci do lat 3.

1. Finansowanie ze środków EFS kosztów związanych z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi do lat 3, obejmujące:
  - opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, do zapłaty których jest zobowiązany rodzic,
  - wynagrodzenie oraz koszty składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, które opłaca rodzic zgodnie z umową o świadczenie usług oraz zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

może być prowadzone względem konkretnego dziecka i opiekuna przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

2. **Niania** sprawuje opiekę indywidualną, co oznacza, że opiekuje się tylko jednym dzieckiem lub rodzeństwem, w pełni uwzględniając potrzeby każdego z nich. Dzięki temu

---

¹⁰ Za wyjątkiem działań wykluczonych dla tej formy opieki (zgodnie z przypisami od 6 do 9):

dzieci są nie tylko bezpieczne, ale również rozwijają się psychofizycznie w warunkach domowych. Niania może sprawować opiekę nad dziećmi w różnym wieku (od 20 tygodnia życia do 3 roku życia, wyjątkowo do 4 roku życia) i przez okres czasu dostosowany do potrzeb dziecka i rodzica, co jest określone w umowie uaktywniającej zawieranej między nianią a rodzicami.

Nianią może zostać osoba, która spełni trzy poniższe warunki:

- nie jest rodzicem dziecka, którym ma się opiekować,
- ma więcej niż 18 lat,
- wykona badania dla celów sanitarno-epidemiologicznych i dostanie orzeczenie o braku przeciwwskazań do pracy.

Nianią może więc być na przykład babcia, dziadek, siostra, brat, kuzynka dziecka, ktoś spoza rodziny – sąsiad/ka, student/ka, emeryt/ka, osoba na świadczeniu przedemerytalnym. Niania nie musi mieć kierunkowego wykształcenia ani doświadczenia zawodowego w pracy z małymi dziećmi. Nie musi też odbywać specjalnych szkoleń.

W przypadku osób pracujących, koszty składek na ubezpieczenie społeczne niani pokrywane w stosownych przypadkach przez ZUS (zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 od podstawy stanowiącej kwotę nie wyższą niż 50% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego zgodnie z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę) nie są objęte dofinansowaniem w ramach projektu. Mogą zostać jedynie sfinansowane te składki na ubezpieczenie społeczne, które są opłacane przez rodzica.

W przypadku osób pozostających bez pracy wszystkie koszty składek na ubezpieczenie społeczne niani, które są opłacane przez rodzica są wydatkiem kwalifikowalnym w projekcie współfinansowanym z EFS.

UWAGA – przydatny link do dokumentu, opracowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w którym krok po kroku opisane jest dofinansowanie niani ([adres strony, na której opublikowano poradnik](#)).

3. Pokrycie kosztów związanych z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi do lat 3 wymienionych w pkt 2.1.10 **nie może dotyczyć nowo utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3**, o których mowa w typie operacji nr 1 w trakcie trwania ich finansowania ze środków EFS jak również po zakończeniu realizacji projektu (przez okres zachowania trwałości).

4. Inwestycja w nową infrastrukturę opiekuńczą dla dzieci do lat 3 ze środków projektu w ramach Poddziałania 8.1.1 jest możliwa tylko w ramach *cross-financingu*, na zasadach, o których mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków ([adres strony, na której opublikowano wytyczne](#)).

UWAGA – w ramach przedmiotowego konkursu został zwiększony limit wydatków w ramach *cross-financingu* do 30% wydatków kwalifikowalnych projektu.

5. Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia w treści wniosku o dofinansowanie (część 4.1) informacji dotyczącej trwałości rezultatów projektu wyłącznie w przypadku, gdy trwałość ta wynika z kryterium dostępu. Na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie Wnioskodawca będzie zobowiązany przedstawić katalog dokumentów adekwatnych do specyfiki realizowanego wsparcia, na podstawie których weryfikowana będzie przez IZ trwałość rezultatów projektu po jego zakończeniu, tj. utworzonych w ramach projektu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (np.: listy obecności, dzienniki zajęć).

6. Jeśli Wnioskodawca zaplanował wynajem pomieszczenia na żłobek/klub dziecięcy powinien na etapie sporządzenia umowy najmu lokalu mieć również na względzie okres, przez jaki musi zachować trwałość nowo utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.
7. Formy wsparcia jak również szczegółowe wymogi dotyczące realizacji poszczególnych typów operacji zostaną zweryfikowane na II etapie oceny merytorycznej.

III. Proces oceny projektu

3.1. Weryfikacja braków w zakresie warunków formalnych lub oczywistych omyłek

Weryfikacja warunków formalnych wniosku przeprowadzona będzie zgodnie z Regulaminem Pracy Komisji Oceny Projektów ([załącznik nr II](#) do regulaminu konkursu) oceniającej projekty konkursowe współfinansowane z EFS RPOWŚ na lata 2014-2020 w Departamencie Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego. Weryfikacji braków w zakresie warunków formalnych lub oczywistych omyłek podlega każdy złożony w trakcie trwania naboru wnioski o dofinansowanie (o ile nie został wycofany przez Wnioskodawcę albo pozostawiony bez rozpatrzenia zgodnie z art. 43 ust. 1 i 2 ustawy wdrożeniowej).

UWAGA – Nieuzupełnienie braków w zakresie warunków formalnych lub niepoprawienie oczywistych omyłek przez Wnioskodawcę na wezwanie IOK w myśl art. 43 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia, bez możliwości wniesienia protestu w rozumieniu rozdziału 15 ustawy wdrożeniowej.

Warunki niepodlegające uzupełnieniu/poprawie

1. Wniosek złożono w terminie wskazanym w regulaminie konkursu.

Weryfikacja „0-1”.

W przypadku złożenia wniosku po terminie wskazanym w regulaminie konkursu wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

2. Wniosek został złożony we właściwej instytucji.

Weryfikacja „0-1”.

Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na etapie weryfikacji warunków formalnych.

Warunki podlegające uzupełnieniu/poprawie

1. Wniosek został sporządzony w języku polskim.

Weryfikacja „0-1”.

Istnieje możliwość jednorazowego uzupełnienia wniosku przez dostarczenie do właściwej instytucji w terminie 7 dni kalendarzowych (od dnia doręczenia wezwania do uzupełnienia) wniosku sporządzonego w języku polskim.

2. Wniosek został złożony w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w wersji papierowej zgodnych z przekazaną wersją elektroniczną (suma kontrolna obu wersji musi być tożsama).

Weryfikacja „0-1”.

Spełnienie warunków formalnych jest konieczne do przyznania dofinansowania. Istnieje możliwość jednorazowego uzupełnienia wniosku przez dostarczenie do właściwej instytucji w terminie 7 dni kalendarzowych (od dnia doręczenia wezwania) brakującego egzemplarza wniosku, w tym brakujących stron wniosku.

Lista oczywistych omyłek¹¹, które mogą podlegać jednorazowym korektom lub uzupełnieniom:

- 1) Brak w części X wniosku pieczęci (IOK przyjmuje, że „pieczęć” oznacza pieczęć firmową Wnioskodawcy), a także podpisu (IOK przyjmuje, że „podpis” oznacza czytelny podpis osoby/ób uprawnionej/nych do podejmowania decyzji wiążących w imieniu Wnioskodawcy. W przypadku zastosowania nieczytelnego podpisu należy go opatrzyć pieczęcią imienną) osoby/osób upoważnionej/upoważnionych do podejmowania decyzji wiążących w imieniu Wnioskodawcy oraz wszystkich Partnerów projektu – jeżeli dotyczy.
- 2) Podpisanie wniosku w części X przez inną osobę (osoby) niż wskazana (wskazane) w pkt 2.8 wniosku.
- 3) Niezłożenie wszystkich wymaganych oświadczeń.

UWAGA – IOK w ramach konkursu przyjęła pisemną formę komunikacji z Wnioskodawcą. Wnioskodawca w części X wniosku o dofinansowanie podpisuje oświadczenie potwierdzające zapoznanie się ze wskazaną w regulaminie konkursu formą komunikacji z Instytucją Organizującą Konkurs.

Niezachowanie wskazanej powyżej formy komunikacji, skutkować będzie pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia – dotyczy to każdego etapu oceny wniosku o dofinansowanie projektu.

W razie stwierdzenia oczywistej omyłki we wniosku o dofinansowanie projektu IOK poprawia tę omyłkę z urzędu, informując o tym Wnioskodawcę albo wzywa Wnioskodawcę do poprawienia oczywistej omyłki w terminie 7 dni kalendarzowych pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

Termin wezwania o uzupełnienie braków w zakresie warunków formalnych lub oczywistych omyłek liczy się od dnia doręczenia wezwania.

W sytuacji, gdy wniosek, mimo uzupełnienia i/lub skorygowania przez Wnioskodawcę w zakresie określonym przez IOK, nadal nie spełnia warunków formalnych – zostaje odrzucony bez możliwości dokonania kolejnej korekty i/lub uzupełnienia (nie jest rejestrowany w SL2014).

Weryfikacji spełnienia warunków formalnych wniosku o dofinansowanie dokonuje jeden z pracowników IOK (sekretarz KOP a w uzasadnionych przypadkach inny Członek KOP). Wniosek z kartą weryfikacji warunków formalnych jest zatwierdzany przez Przewodniczącą Komisji Oceny Projektów.

Wszystkie projekty, które przeszły pozytywnie weryfikację spełnienia warunków formalnych są rejestrowane w SL2014 a informacja o jej wyniku jest automatycznie generowana i wysyłana do Wnioskodawcy, w części dotyczącej wniosków o dofinansowanie – z uwzględnieniem jednolitej numeracji, o której mowa w Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 ([adres](#)

---

¹¹ Lista ta nie stanowi katalogu zamkniętego.

[strony internetowej, na której opublikowano wytyczne](#)). Informacja o projektach, które przeszły pozytywnie weryfikację warunków formalnych, jest upubliczniona w formie listy zamieszczonej na stronie internetowej RPOWŚ 2014-2020.

W przypadku negatywnej weryfikacji spełnienia warunków formalnych lub pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia (jeśli dotyczy), IOK przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu weryfikacji jego projektu oraz o negatywnej weryfikacji projektu lub pozostawieniu go bez rozpatrzenia (jeśli dotyczy).

3.2. Ocena merytoryczna – I etap oceny

Przedmiotem oceny Komisji Oceny Projektów (KOP) są wyłącznie projekty ocenione przez IOK jako kompletne, tj. spełniające warunki formalne. Ocena spełnienia kryteriów w ramach poszczególnych etapów (I – Kryteria dopuszczające, horyzontalne i dostępu; II – Kryteria merytoryczne i premiujące; III – Kryterium negocjacyjne) dokonywana jest w oparciu o zapisy Regulaminu Pracy Komisji Oceny Projektów oceniającej projekty konkursowe współfinansowane z EFS RPOWŚ na lata 2014-2020 w Departamencie Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, który stanowi załącznik nr II do regulaminu.

Zgodnie z art. 45 ust. 3 ustawy wdrożeniowej IOK dopuszcza możliwość uzupełnienia lub poprawienia projektu w zakresie spełnienia niektórych kryteriów wyboru projektów, co zostało wskazane w poniższych tabelach w kolumnie „Opis znaczenia” .

Nieuzupełnienie/niepoprawienie wniosku w części dotyczącej spełnienia kryteriów wyboru projektów w zakresie przewidzianym dla poszczególnych kryteriów wskazanych w regulaminie także skutkuje negatywnym wynikiem oceny merytorycznej.

Ogólne kryteria wyboru projektów – kryteria dopuszczające

Tabela 1 Kryteria dopuszczające

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
1.	Wnioskodawca oraz Partner/Partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze	Wnioskodawca oraz Partner/Partnerzy (jeśli dotyczy) nie mogą być podmiotami wykluczonymi z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków UE, lub wobec których orzeczono zakaz dostępu do środków UE na podstawie odrębnych przepisów takich jak: <ul style="list-style-type: none"> – art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; – art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca	Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE. Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej. Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
	<p>środków Unii Europejskiej*.</p> <p>*Kryterium nie dotyczy projektów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego</p>	<p>2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie oświadczenia zamieszczonego w części X. wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>oceny merytorycznej.</p>
2.	<p>Wnioskodawca jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie.</p>	<p>Wnioskodawca zgodnie z SZOOP RPOWŚ 2014-2020 (aktualnie obowiązującym) jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie w ramach Działania/Poddziałania.</p> <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p> <p>Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.</p>
3.	<p>Wnioskodawca rozlicza koszty bezpośrednie projektu na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków.</p>	<p>W projektach, w których wartość wsparcia publicznego (dofinansowanie ze środków UE i budżetu państwa) przekracza wyrażoną w PLN równowartość 100 000,00 EUR, koszty bezpośrednie muszą być rozliczane na podstawie</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
		<p>rzeczywiście ponoszonych wydatków. Do przeliczenia ww. równowartości 100 000,00 EUR na PLN stosowany będzie miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu, wskazany w regulaminie konkursu.</p> <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p> <p>Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.</p>
4.	<p>Podmiot, o którym mowa w art. 3, ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, inicjujący projekt partnerski dokona wyboru Partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 3, ust. 1, pkt 1-3a ustawy Pzp z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania (o ile dotyczy).</p>	<p>Kryterium zostanie spełnione w przypadku projektu partnerskiego, gdy w oparciu o art. 33 ust. 2-4 ustawy wdrożeniowej podmiot, o którym mowa w art. 3, ust. 1 ustawy Pzp dokonał wyboru Partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 3, ust. 1, pkt 1-3a ustawy Pzp z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania.</p> <p>Treść wniosku o dofinansowanie musi zawierać precyzyjne informacje odnoszące się do wskazanego wymogu.</p> <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu i/lub strony internetowej Wnioskodawcy w zakresie upublicznienia otwartego naboru Partnera/ów.</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE/NIE DOTYCZY/DO NEGOCJACJI.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p> <p>Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień (w przypadku projektów konkursowych na etapie negocjacji).</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
5.	Wnioskodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział, czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa świętokrzyskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z jego kadrami.	Wprowadzenie kryterium uzasadnia konieczność usprawnienia kontaktu pomiędzy Wnioskodawcą, a osobami korzystającymi ze wsparcia, jak również pomiędzy Wnioskodawcą, a Instytucją Organizującą Konkurs. Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE. Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej. Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.
6.	Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa świętokrzyskiego (które w przypadku osób fizycznych – uczą się, pracują lub zamieszkują na obszarze województwa świętokrzyskiego w rozumieniu ustawy Kodeks Cywilny; w przypadku innych podmiotów – posiadają jednostkę organizacyjną na obszarze województwa świętokrzyskiego).	Skierowanie wsparcia do osób pracujących/uczących się lub zamieszkałych na terenie województwa świętokrzyskiego (lub innych podmiotów) jest podyktowane regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia oraz wynika z konieczności wspierania mieszkańców regionu. Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu – w szczególności części 3.2 wniosku „Grupy docelowe”.	Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE. Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej. Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.
7.	Projekt zostanie zakończony nie później niż 30.06.2023 r.	Wnioskodawca zobowiązany jest zaplanować okres realizacji projektu trwający nie dłużej niż do czerwca 2023 roku. Okres realizacji projektu oznacza okres, w którym	Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE/DO NEGOCJACJI Niespełnienie kryterium skutkuje

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
		<p>projektodawca może realizować zadania przewidziane w projekcie. Informacje na temat okresu realizacji projektu zawarte w pkt 1.8 wniosku muszą być zgodne z danymi zawartymi w harmonogramie realizacji projektu.</p> <p>IOK w uzasadnionych przypadkach, na etapie realizacji projektu, dopuszcza możliwość odstępstwa w zakresie przedmiotowego kryterium przez wydłużenie terminu realizacji projektu, nie naruszając zapisów Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>odrzuconiem wniosku.</p> <p>IOK wezwie wnioskodawcę do udzielenia wyjaśnień w przypadku niezgodności okresu realizacji projektu podanego w części 1.8 z harmonogramem jego realizacji lub inną częścią wniosku, w której zawarto informację o okresie realizacji projektu.</p>
8.	<p>W ramach jednego konkursu lub jednej rundy, (w przypadku konkursu podzielonego na rundy), Projektodawca:</p> <p>a) składa jako Lider wyłącznie jeden wniosek o dofinansowanie projektu i/lub</p> <p>b) występuje jako Partner wyłącznie w jednym wniosku złożonym w ramach konkursu.</p>	<p>Występowanie w ramach konkursu lub jednej rundy w charakterze Projektodawcy/Lidera i/lub Partnera w większej ilości wniosków powoduje odrzucenie przez Instytucję Organizującą Konkurs wszystkich złożonych w odpowiedzi na konkurs/ w ramach jednej rundy wniosków, w których ten podmiot występuje.</p> <p>W przypadku wycofania wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek.</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p> <p>Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
		<p>W przypadku JST powyższe ograniczenie dotyczy wniosków składanych przez poszczególne jednostki organizacyjne danej jednostki samorządu terytorialnego, które są prawnie niewyodrębnione.</p> <p>W przypadku podmiotów, których oddziały terenowe/okręgowe nie posiadają osobowości prawnej, oddziały te mogą składać wnioski w ramach danego konkursu po uzyskaniu zgody jednostki centralnej tj. pełnomocnictwa szczególnego do działania w ramach danego konkursu, w imieniu tego podmiotu.</p> <p>Złożenie wniosku o dofinansowanie przez oddział terenowy nieposiadający osobowości prawnej nie wyczerpuje limitu 1 wniosku przez zarząd lub pozostałe oddziały terenowe.</p> <p>Spełnienie kryterium zostanie zweryfikowane na etapie rejestracji wniosków o dofinansowanie projektu.</p>	<p>oceny merytorycznej.</p>

Ogólne kryteria wyboru projektów – kryteria horyzontalne

Tabela 2 Kryteria horyzontalne

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
1.	Zgodność projektu z prawodawstwem unijnym (w tym z art. 65 ust. 6 Rozporządzenia ogólnego 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.) oraz zasadą zrównoważonego rozwoju.	<p>Ocenie podlega zgodność projektu z prawodawstwem unijnym, w tym w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zgodności z art. 65 ust. 6 Rozporządzenia ogólnego 1303/2013 – tj. „Operacje nie mogą zostać wybrane do wsparcia z EFSI, jeśli zostały one fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem instytucji zarządzającej wniosku o dofinansowanie w ramach programu operacyjnego, niezależnie od tego, czy wszystkie powiązane płatności zostały dokonane przez beneficjenta”. 2) zasadą zrównoważonego rozwoju, która polega głównie na wspieraniu gospodarki efektywnie i racjonalnie korzystającej z zasobów, w tym m.in. przyjaznej środowisku. <p>Wnioskodawca przez działania projektowe powinien wykazać pozytywny lub neutralny wpływ projektu na przedmiotową zasadę.</p> <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p> <p>Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.</p>
2.	Wnioskodawca wykazał, że projekt będzie miał pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności	Wnioskodawca w treści wniosku o dofinansowanie powinien wykazać, że projekt będzie miał pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w	Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE/DO

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
	dla osób z niepełnosprawnościami.	<p>tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Przez pozytywny wpływ należy rozumieć zapewnienie dostępności do oferowanego w projekcie wsparcia dla wszystkich jego uczestników oraz zapewnienie dostępności wszystkich produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) dla wszystkich ich użytkowników, zgodnie ze Standardami dostępności dla polityki spójności 2014-2020, stanowiącymi załącznik nr 2 do Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.</p> <p>Stosowanie ww. Standardów jest obligatoryjne. Ze względu na fakt, że nie wszystkie wymogi standardów są możliwe do weryfikacji na etapie wnioskowania o dofinansowanie, informacje wskazane we wniosku o dofinansowanie będą weryfikowane przez IOK w ramach monitorowania i kontroli projektu.</p> <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>NEGOCJACJI.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p> <p>Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów dotyczących zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.</p>
3.	Zgodność projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn.	Wnioskodawca powinien zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu wskazać we wniosku o dofinansowanie, w tym w szczególności w opisie: grupy docelowej, zadań oraz zarządzania projektem w jaki sposób będzie	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE/DO NEGOCJACJI.</p> <p>Spełnienie kryterium jest</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
		<p>zapewniona realizacja w ramach projektu zasady równości szans kobiet i mężczyzn. Ocena kryterium będzie prowadzona w oparciu o standard minimum (zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020).</p> <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p> <p>Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów dotyczących zgodność projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn.</p>
4.	<p>Zgodność projektu z prawodawstwem krajowym w kontekście odnoszącym się do przygotowania, sposobu realizacji i zakresu projektu (m.in. z zasadami Prawa zamówień publicznych, ochrony środowiska, ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020).</p>	<p>Ocenie podlega zgodność projektu z właściwymi przepisami prawa krajowego, w tym m.in. dotyczącymi przepisów prawa zamówień publicznych, ochrony środowiska i stosowania ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.</p> <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
			Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.
5.	<p>Zgodność projektu z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 oraz ze Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (aktualnie obowiązującymi), w obszarze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - typu/ów projektu/ów realizowanego/ych w ramach danego Działania/Poddziałania, - grupy docelowej (ostatecznych odbiorców wsparcia) w ramach danego Działania/Poddziałania, - poziomu wkładu własnego w ramach danego Działania/ Poddziałania, - zakresu i poziomu cross-finansingu oraz środków trwałych dla danego Działania/ Poddziałania. 	<p>Ocenie podlega zgodność projektu z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego oraz ze Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (w tym zgodność z typem/ami projektu/ów realizowanym/i w ramach danego Działania/ Poddziałania, grupą docelową (ostatecznymi odbiorcami wsparcia) w ramach danego Działania/Poddziałania, poziomem wkładu własnego w ramach danego Działania/ Poddziałania, cross-finansingu, środków trwałych dla danego Działania/ Poddziałania).</p> <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE/DO NEGOCJACJI.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p> <p>Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium w zakresie typu/ów projektu/ów realizowanego /ych w ramach danego Działania/ Poddziałania – dopuszcza się możliwość uzupełnienia lub poprawy wniosku na etapie negocjacji wyłącznie w części 1.6 (w zakresie dodania bądź usunięcia typu). Punktem odniesienia jest treść wniosku.</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
			<p>W zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – grup docelowych (ostatecznych odbiorców wsparcia) w ramach danego Działania/ Poddziałania, – minimalnego poziomu wkładu własnego w ramach danego Działania/ Poddziałania, – poziomu cross-finansingu oraz środków trwałych dla danego Działania/ Poddziałania), <p>ocena spełnienia polega na przypisaniu wartości logicznej „tak” lub „nie”, co oznacza, że Wnioskodawca musi wykazać wysokość wkładu własnego, cross-finansingu oraz środków trwałych zgodnie z poziomami wskazanymi w regulaminie konkursu. Jeżeli wartość procentowa cross-finansingu i/lub środków trwałych przekracza dopuszczalny limit, a w przypadku wkładu własnego nie osiąga minimalnego poziomu – wniosek jest odrzucany na</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
			etapie oceny merytorycznej bez możliwości poprawy.
6.	Potencjał finansowy Wnioskodawcy i Partnera (jeśli dotyczy).	<p>Wnioskodawca oraz partnerzy krajowi¹² (o ile dotyczy), ponoszący wydatki w danym projekcie z EFS, posiadają łączny obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (jeśli dotyczy) lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków w ocenianym projekcie złożonym do instytucji (w której dokonywana jest ocena merytoryczna wniosku) w odniesieniu do roku kalendarzowego, w którym wydatki są najwyższe¹³.</p> <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE/DO NEGOCJACJI.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p> <p>Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazania kwoty wyłącznie

¹² W przypadku podmiotów niebędących jednostkami sektora finansów publicznych jako obroty należy rozumieć wartość przychodów (w tym przychodów osiągniętych z tytułu otrzymanego dofinansowania na realizację projektów) osiągniętych w ostatnim zatwierdzonym roku przez danego Wnioskodawcę/Partnera (o ile dotyczy) na dzień składania wniosku o dofinansowanie. W przypadku projektów, w których udzielane jest wsparcie zwrotne w postaci pożyczek lub poręczeń jako obrót należy rozumieć kwotę kapitału pożyczkowego i poręczeniowego, jakim dysponowali Wnioskodawca/Partnerzy (o ile dotyczy) w poprzednim zamkniętym i zatwierdzonym roku obrotowym.

¹³ W przypadku gdy projekt trwa dłużej niż jeden rok kalendarzowy należy wartość obrotów odnieść do roku realizacji projektu, w którym wartość planowanych wydatków jest najwyższa.

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
			<p>cyfrowo lub słownie, – rozbieżności kwoty wpisanej cyfrowo z kwotą wpisaną słownie – w przypadku, gdy chociaż jedna z nich spełnia wymagane kryterium.</p> <p>W sytuacji gdy wpisana we wniosku kwota (cyfrowo i słownie) jest mniejsza od wymaganej – wniosek jest odrzucany na I etapie oceny merytorycznej bez możliwości poprawy.</p>
7.	Zgodność projektu z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej i pomocy de minimis.	<p>Ocenie podlega zgodność projektu z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej i pomocy de minimis.</p> <p>Spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE/NIE DOTYCZY/ DO NEGOCJACJI.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania i skierowania projektu do II etapu oceny merytorycznej.</p> <p>Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na I etapie oceny merytorycznej.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
			kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów.

Szczegółowe kryteria wyboru projektów – kryteria dostępu (konieczne do spełnienia)

UWAGA - w punkcie 4.6 wniosku „Uzasadnienie spełnienia kryteriów wyboru projektów” Wnioskodawca musi wybrać z listy rozwijanej kryteria dostępu. Jednocześnie należy opisać w jaki sposób projekt spełnia ww. kryteria – nie należy powielać zapisów definicji, które zostały określone przez IOK dla poszczególnych kryteriów.

Spełnienie kryteriów zostanie zweryfikowane przez IOK na podstawie:

- treści wniosku o dofinansowanie projektu,
- uzasadnienia wskazanego w tabeli 4.6 wniosku o dofinansowanie.

Tabela 3 Kryteria dostępu

L.P	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia oraz zakres wyjaśnień, uzupełnień lub zakres poprawienia treści wniosku o dofinansowanie	Stosuje się do typu/typów projektu/ów (nr)
1.	Maksymalny okres realizacji	Kryterium zostanie spełnione, gdy okres realizacji	Ocena spełnienia kryterium	1, 2, 3

L.P	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia oraz zakres wyjaśnień, uzupełnień lub zakres poprawienia treści wniosku o dofinansowanie	Stosuje się do typu/typów projektu/ów (nr)
	projektu wynosi 24 miesiące.	<p>projektu zaplanowany został na okres nie dłuższy niż 24 miesiące.</p> <p>IOK w uzasadnionych przypadkach, na etapie realizacji projektu, dopuszcza możliwość odstępstwa w zakresie przedmiotowego kryterium przez wydłużenie terminu realizacji projektu.</p> <p>Okres 24 miesięcy liczony jest jako pełne miesiące kalendarzowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE/DO NEGOCJACJI.</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje odrzuceniem wniosku.</p> <p>IOK dopuszcza możliwość wezwania wnioskodawcy do udzielenia wyjaśnień w przypadku niezgodności okresu realizacji projektu podanego w części 1.8 z harmonogramem jego realizacji lub inną częścią wniosku, w której zawarto informację o okresie realizacji projektu.</p>	
2.	Wnioskodawca kieruje wsparcie na obszary, na których liczba dostępnych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 jest niższa niż zidentyfikowane zapotrzebowanie	Kryterium zostanie spełnione kiedy Wnioskodawca przedstawi uzasadnienie potrzeby tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 na obszarze, na którym zamierza realizować projekt. Informacja ta jest konieczna do oceny zasadności i efektywności zaplanowanych działań na konkretnym obszarze	<p>Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE/DO NEGOCJACJI.</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje odrzuceniem</p>	1

L.P	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia oraz zakres wyjaśnień, uzupełnień lub zakres poprawienia treści wniosku o dofinansowanie	Stosuje się do typu/typów projektu/ów (nr)
	na miejsca.	projektowym. Interwencja nie jest uzasadniona w sytuacji, gdy popyt na usługi może być zaspokojony przy dotychczasowej liczbie miejsc opieki. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	wniosku. W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów.	
3.	Wnioskodawca zapewnia funkcjonowanie nowo utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 przez co najmniej okres 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu.	W celu spełnienia kryterium Wnioskodawca jest zobowiązany do zawarcia we wniosku o dofinansowanie informacji o zachowaniu trwałości utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu wraz ze wskazaniem źródeł finansowania tych miejsc. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.	Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE/DO NEGOCJACJI. Niespełnienie kryterium skutkuje odrzuceniem wniosku. W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do	1

L.P	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia oraz zakres wyjaśnień, uzupełnień lub zakres poprawienia treści wniosku o dofinansowanie	Stosuje się do typu/typów projektu/ów (nr)
			przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów.	

3.3. Ocena merytoryczna – II etap oceny

Ogólne kryteria wyboru projektów – kryteria merytoryczne (oceniane w skali punktowej)

Tabela 4 Kryteria merytoryczne

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia	Waga punktowa
1.	Ocena zgodności projektu z właściwym celem szczegółowym Priorytetu Inwestycyjnego, w tym: – wskazanie celu głównego projektu i opisanie, w jaki sposób projekt przyczyni się do osiągnięcia celu szczegółowego	Wskazanie zgodności projektu z właściwym celem głównym oraz szczegółowym Priorytetu Inwestycyjnego oraz ustalenie wskaźników rezultatu i produktu, które powinny być w prawidłowy sposób skwantyfikowane i	Ocena spełnienia kryteriów merytorycznych dokonywana jest w ramach skali punktowej od 0-100 punktów niezależnie przez dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania. Spełnienie przez projekt kryteriów merytorycznych w	W przypadku projektów konkursowych: 15/9 albo 12/8 (dotyczy wyłącznie

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia	Waga punktowa
	<p>Priorytetu Inwestycyjnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazanie celu szczegółowego Priorytetu Inwestycyjnego, do którego osiągnięcia przyczyni się realizacja projektu, – określenie sposobu mierzenia realizacji wskazanego celu, – ustalenie wskaźników realizacji celu – wskaźniki rezultatu i produktu, jednostek pomiaru wskaźników, – określenie wartości bazowej i docelowej wskaźnika rezultatu, – określenie wartości docelowej wskaźnika produktu, powiązanego ze wskaźnikiem rezultatu, – określenie, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu/ów (ustalenie źródeł weryfikacji/ pozyskania danych do pomiaru wskaźników oraz częstotliwość ich pomiaru). 	<p>odpowiadać celom założonym w projekcie.</p>	<p>minimalnym zakresie oznacza uzyskanie od każdego oceniającego co najmniej 60 punktów, a także co najmniej 60% punktów od każdego z obydwu oceniających za spełnienia poszczególnych kryteriów. Ostateczna ocena projektu stanowi średnią arytmetyczną ogólnej liczby punktów przyznanych przez obydwu oceniających. Istnieje możliwość skierowania projektu do negocjacji we wskazanym w karcie oceny merytorycznej zakresie. W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów zawartych we wniosku.</p>	<p>projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł). IOK w Regulaminie Pracy Komisji Oceny Projektów stanowiącym załącznik do regulaminu konkursu określa podział punktów na każdą z części składowych kryterium.</p>
2.	Dobór grupy docelowej – osób i/lub	Opis grupy docelowej powinien	Ocena spełnienia kryteriów	W przypadku projektów

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia	Waga punktowa
	<p>instytucji, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opis i uzasadnienie grupy docelowej, – potrzeby i oczekiwania uczestników w kontekście wsparcia, które ma być udzielane w ramach projektu, – bariery, na które napotykają uczestnicy projektu, – sposób rekrutacji uczestników projektu, w tym jakimi kryteriami posłuży się Wnioskodawca podczas rekrutacji. 	<p>zawierać istotne cechy uczestników (osób lub podmiotów), którzy zostaną objęci wsparciem. W ramach kryterium weryfikowany będzie sposób rekrutacji, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – plan i harmonogram jej przeprowadzenia; – katalog niedyskryminacyjnych kryteriów wyboru; – zapobieganie ewentualnym problemom związanym z rekrutacją grupy docelowej. 	<p>merytorycznych dokonywana jest w ramach skali punktowej od 0-100 punktów niezależnie przez dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania. Spełnienie przez projekt kryteriów merytorycznych w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie od każdego oceniającego co najmniej 60 punktów, a także co najmniej 60% punktów od każdego z obydwu oceniających za spełnienia poszczególnych kryteriów. Ostateczna ocena projektu stanowi średnią arytmetyczną ogólnej liczby punktów przyznanych przez obydwu oceniających.</p> <p>Istnieje możliwość skierowania projektu do negocjacji we wskazanym w karcie oceny merytorycznej zakresie.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących</p>	<p>konkursowych: 10/6</p> <p>IOK w Regulaminie Pracy Komisji Oceny Projektów stanowiącym załącznik do regulaminu konkursu określa podział punktów na każdą z części składowych kryterium.</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia	Waga punktowa
			zapisów zawartych we wniosku.	
3.	<p>Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu (dotyczy projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł), w tym opis:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sytuacji, których wystąpienie utrudni lub uniemożliwi osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu, – sposobu identyfikacji wystąpienia takich sytuacji (zajścia ryzyka), – działań, które zostaną podjęte, aby zapobiec wystąpieniu ryzyka i jakie będą mogły zostać podjęte, aby zminimalizować skutki wystąpienia ryzyka. 	<p>Wnioskodawca zobowiązany jest do zidentyfikowania sytuacji, których wystąpienie utrudni lub uniemożliwi osiągnięcie celów i/lub wskaźników. Dotyczy projektów, których kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł.</p>	<p>Ocena spełnienia kryteriów merytorycznych dokonywana jest w ramach skali punktowej od 0-100 punktów niezależnie przez dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania. Spełnienie przez projekt kryteriów merytorycznych w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie od każdego oceniającego co najmniej 60 punktów, a także co najmniej 60% punktów od każdego z obydwu oceniających za spełnienia poszczególnych kryteriów. Ostateczna ocena projektu stanowi średnią arytmetyczną ogólnej liczby punktów przyznanych przez obydwu oceniających.</p> <p>Istnieje możliwość skierowania projektu do negocjacji we wskazanym w karcie oceny merytorycznej zakresie.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści</p>	<p>W przypadku projektów konkursowych: 0/0 albo 3/2 (dotyczy wyłącznie projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł).</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia	Waga punktowa
			wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów zawartych we wniosku.	
4.	Zadania, w tym: trafność doboru zadań i ich opis w kontekście osiągnięcia celów/wskaźników projektu, z uwzględnieniem trwałości rezultatów projektu, szczegółowy opis zadań (z udziałem Partnera/ów), formy wsparcia, racjonalności harmonogramu realizacji projektu.	<p>Należy szczegółowo opisać zadania, które będą podejmowane i uzasadnić potrzebę ich realizacji w projekcie.</p> <p>W punkcie tym weryfikowane będą również wartości wskaźników, które zostaną osiągnięte w ramach zadań, formy wsparcia obrazujące rodzaj działań i zajęć.</p> <p>Wnioskodawca powinien przypisać także Partnerów do zadań, za których wykonanie będą oni odpowiedzialni w ramach projektu, jak również uzasadnić wybór Partnerów do realizacji poszczególnych zadań (o ile dotyczy).</p> <p>Ocenię podlegać będzie również trwałość rezultatów projektu jak i racjonalności harmonogramu realizacji projektu.</p>	<p>Ocena spełnienia kryteriów merytorycznych dokonywana jest w ramach skali punktowej od 0-100 punktów niezależnie przez dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania. Spełnienie przez projekt kryteriów merytorycznych w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie od każdego oceniającego co najmniej 60 punktów, a także co najmniej 60% punktów od każdego z obydwu oceniających za spełnienia poszczególnych kryteriów.</p> <p>Ostateczna ocena projektu stanowi średnią arytmetyczną ogólnej liczby punktów przyznanych przez obydwu oceniających.</p> <p>Istnieje możliwość skierowania projektu do negocjacji we wskazanym w karcie oceny merytorycznej zakresie.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do</p>	<p>W przypadku projektów konkursowych: 25/15</p> <p>IOK w Regulaminie Pracy Komisji Oceny Projektów stanowiącym załącznik do regulaminu konkursu określa podział punktów na każdą z części składowych kryterium.</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia	Waga punktowa
			przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów zawartych we wniosku.	
5.	<p>Zaangażowanie potencjału Wnioskodawcy i Partnerów (o ile dotyczy), w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zasoby finansowe, jakie wniesie do projektu Wnioskodawca i Partnerzy (o ile dotyczy); – potencjał kadrowy i merytoryczny Wnioskodawcy i Partnerów (o ile dotyczy) i sposobu jego wykorzystania w ramach projektu (kluczowych osób, które zostaną zaangażowane do realizacji projektu oraz ich planowanej funkcji w projekcie, know-how); – potencjał techniczny, tj. posiadane lub pozyskane zaplecze, pomieszczenie, sprzęt, który Wnioskodawca/ Partnerzy (o ile dotyczy) mogą wykazać w projekcie i sposób jego wykorzystania w ramach 	<p>W ramach kryterium przeprowadzona zostanie ocena potencjału finansowego, kadrowego/ merytorycznego oraz technicznego Wnioskodawcy/ Partnera.</p>	<p>Ocena spełnienia kryteriów merytorycznych dokonywana jest w ramach skali punktowej od 0-100 punktów niezależnie przez dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania. Spełnienie przez projekt kryteriów merytorycznych w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie od każdego oceniającego co najmniej 60 punktów, a także co najmniej 60% punktów od każdego z obydwu oceniających za spełnienia poszczególnych kryteriów. Ostateczna ocena projektu stanowi średnią arytmetyczną ogólnej liczby punktów przyznanych przez obydwu oceniających.</p> <p>Istnieje możliwość skierowania projektu do negocjacji we wskazanym w karcie oceny merytorycznej zakresie.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia</p>	<p>W przypadku projektów konkursowych: 10/6</p> <p>IOK w Regulaminie Pracy Komisji Oceny Projektów stanowiącym załącznik do regulaminu konkursu określa podział punktów na każdą z części składowych kryterium.</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia	Waga punktowa
	projektu.		kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów zawartych we wniosku.	
6.	<p>Doświadczenie Wnioskodawcy i Partnerów, które przełoży się na realizację projektu, w odniesieniu do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obszaru, w którym udzielane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu, – grupy docelowej, do której kierowane będzie wsparcie, – terytorium, którego będzie dotyczyć realizacja projektu, <p>oraz wskazanie instytucji, które mogą potwierdzić potencjał społeczny Wnioskodawcy i Partnerów (o ile dotyczy).</p>	Doświadczenie Wnioskodawcy/ Partnerów oceniane będzie w kontekście dotychczasowej jego działalności i możliwości weryfikacji jej rezultatów.	<p>Ocena spełnienia kryteriów merytorycznych dokonywana jest w ramach skali punktowej od 0-100 punktów niezależnie przez dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania. Spełnienie przez projekt kryteriów merytorycznych w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie od każdego oceniającego co najmniej 60 punktów, a także co najmniej 60% punktów od każdego z obydwu oceniających za spełnienia poszczególnych kryteriów. Ostateczna ocena projektu stanowi średnią arytmetyczną ogólnej liczby punktów przyznanych przez obydwu oceniających.</p> <p>Istnieje możliwość skierowania projektu do negocjacji we wskazanym w karcie oceny merytorycznej</p>	<p>W przypadku projektów konkursowych: 15/9</p> <p>IOK w Regulaminie Pracy Komisji Oceny Projektów stanowiącym załącznik do regulaminu konkursu określa podział punktów na każdą z części składowych kryterium.</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia	Waga punktowa
			<p>zakresie.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów zawartych we wniosku.</p>	
7.	Sposób zarządzania projektem.	Opis powinien zawierać informację w jaki sposób projekt będzie zarządzany.	<p>Ocena spełnienia kryteriów merytorycznych dokonywana jest w ramach skali punktowej od 0-100 punktów niezależnie przez dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania. Spełnienie przez projekt kryteriów merytorycznych w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie od każdego oceniającego co najmniej 60 punktów, a także co najmniej 60% punktów od każdego z obydwu oceniających za spełnienia poszczególnych kryteriów.</p> <p>Ostateczna ocena projektu stanowi średnią arytmetyczną ogólnej liczby punktów przyznanych przez obydwu oceniających.</p> <p>Istnieje możliwość skierowania</p>	<p>W przypadku projektów konkursowych: 5/3</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia	Waga punktowa
			<p>projektu do negocjacji we wskazanym w karcie oceny merytorycznej zakresie.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów zawartych we wniosku.</p>	
8.	<p>Prawidłowość sporządzenia budżetu projektu, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kwalifikowalność wydatków, – niezbędność wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów, – racjonalność i efektywność wydatków projektu, – poprawność opisu kwot ryczałtowych (o ile dotyczy), – zgodność z cenami rynkowymi określonymi w regulaminie konkursu, – poprawność formalno-rachunkowa sporządzenia 	<p>Ocenić podlegać będzie prawidłowość sporządzenia budżetu projektu.</p>	<p>Ocena spełnienia kryteriów merytorycznych dokonywana jest w ramach skali punktowej od 0-100 punktów niezależnie przez dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania. Spełnienie przez projekt kryteriów merytorycznych w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie od każdego oceniającego co najmniej 60 punktów, a także co najmniej 60% punktów od każdego z obydwu oceniających za spełnienia poszczególnych kryteriów. Ostateczna ocena projektu stanowi średnią arytmetyczną ogólnej liczby punktów przyznanych przez obydwu</p>	<p>W przypadku projektów konkursowych: 20/12</p> <p>IOK w Regulaminie Pracy Komisji Oceny Projektów stanowiącym załącznik do regulaminu konkursu określa podział punktów na każdą z części składowych kryterium.</p> <p>W przypadku, gdy</p>

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia	Waga punktowa
	budżetu projektu.		<p>oceniających.</p> <p>Istnieje możliwość skierowania projektu do negocjacji we wskazanym w karcie oceny merytorycznej zakresie.</p> <p>W celu potwierdzenia spełnienia kryterium dopuszczalne jest wezwanie Wnioskodawcy do przedstawienia wyjaśnień, uzupełnienia lub poprawienia treści wniosku o dofinansowanie na etapie negocjacji w zakresie istniejących zapisów zawartych we wniosku.</p>	<p>zakwestionowane zostaną wydatki w budżecie projektu, którego wartość wsparcia publicznego przekracza 100 tys. EUR i nie zostaną przywrócone podczas negocjacji powodując zmniejszenie wartości wsparcia publicznego do kwoty poniżej 100 tys. EUR wówczas projekt zostanie odrzucony na etapie negocjacji.</p>

Szczegółowe kryteria wyboru projektów – kryteria premiujące (nieobowiązkowe)

UWAGA – w punkcie 4.6 wniosku „Uzasadnienie spełnienia kryteriów wyboru projektów” Wnioskodawca może wybrać z listy rozwijanej kryteria premiujące. Jednocześnie należy opisać w jaki sposób projekt spełnia ww. kryteria – nie należy powielać zapisów definicji, które zostały określone przez IOK dla poszczególnych kryteriów.

Spełnienie kryteriów zostanie zweryfikowane przez IOK na podstawie:

- treści wniosku o dofinansowanie projektu,
- uzasadnienia wskazanego w tabeli 4.6 wniosku o dofinansowanie.

Premia punktowa, wynikająca ze spełnienia kryteriów premiujących, przyznawana będzie wyłącznie tym wnioskom, które spełnią kryteria: dopuszczające, horyzontalne, dostępu oraz otrzymają co najmniej 60 punktów ogółem, a także co najmniej 60% punktów w poszczególnych kategoriach oceny merytorycznej za spełnienie ogólnych kryteriów merytorycznych.

Tabela 5 Kryteria premiujące

L.P	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia	Waga punktowa	Stosuje się do typu/typów projektu/ów (nr)
1.	<p>Grupę docelową w projekcie w minimum 30% stanowią łącznie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby samotnie wychowujące dziecko/ci powracające/lub wchodzące na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i/lub wychowaniem dziecka/ci, i/lub – rodziny wielodzietne, w których co najmniej jedno z rodziców powraca lub wchodzi na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i/lub wychowaniem dziecka/ci. 	<p>Kryterium zostanie spełnione jeśli grupę docelową w minimum 30% stanowią będą osoby wymienione w treści kryterium.</p> <p>Wsparcie rodzin wielodzietnych wychowujących co najmniej troje dzieci (bez względu na wysokość osiągniętych dochodów) będzie dotyczyć osób, które w dniu przystąpienia do projektu były pracujące, bezrobotne lub bierne zawodowo, a w wyniku otrzymanego wsparcia projektowego podjęły pracę (po urlopie macierzyńskim lub rodzicielskim) lub znalazły zatrudnienie.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Projekty, które otrzymały minimum punktowe od obydwu oceniających podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz spełniają kryteria premiujące otrzymują premię punktową (maksymalnie 40 punktów).</p> <p>Ocena spełniania kryterium premiującego jest dokonywana poprzez przyznanie liczby punktów w zakresie określonym dla tego kryterium. Przyznanie określonej dla danego kryterium premiującego liczby punktów oznacza spełnienie</p>	5	1, 3

L.P	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia	Waga punktowa	Stosuje się do typu/typów projektu/ów (nr)
			<p>kryterium. Nieprzyznanie punktów oznacza niespełnienie kryterium.</p> <p>Projekty, które nie spełniają kryteriów premiujących nie tracą punktów uzyskanych w ramach oceny merytorycznej.</p>		
2.	Projekt realizowany jest na terenie gminy, w której nie funkcjonuje żadna placówka opieki nad dziećmi do lat 3.	<p>Kryterium zostanie spełnione jeśli projekt będzie realizowany na terenie jednej z gmin województwa świętokrzyskiego wskazanych w załączniku nr X do regulaminu konkursu. Załącznik ten zawiera listę 62 gmin naszego regionu, w których nie funkcjonuje żadna placówka opieki nad dziećmi do lat 3.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Projekty, które otrzymały minimum punktowe od obydwu oceniających podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz spełniają kryteria premiujące otrzymują premię punktową (maksymalnie 40 punktów).</p> <p>Ocena spełniania kryterium premiującego jest dokonywana poprzez przyznanie liczby punktów w zakresie określonym dla tego kryterium. Przyznanie określonej dla danego</p>	10	1

L.P	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia	Waga punktowa	Stosuje się do typu/typów projektu/ów (nr)
			<p>kryterium premiującego liczby punktów oznacza spełnienie kryterium. Nieprzyznanie punktów oznacza niespełnienie kryterium.</p> <p>Projekty, które nie spełniają kryteriów premiujących nie tracą punktów uzyskanych w ramach oceny merytorycznej.</p>		
3.	Projekt jest realizowany w partnerstwie pomiędzy podmiotem ekonomii społecznej a jednostką administracji publicznej.	<p>Kryterium zostanie spełnione jeśli projekt będzie realizowany w partnerstwie pomiędzy podmiotem ekonomii społecznej a jednostką administracji publicznej.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Projekty, które otrzymały minimum punktowe od obydwu oceniających podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz spełniają kryteria premiujące otrzymują premię punktową (maksymalnie 40 punktów).</p> <p>Ocena spełniania kryterium premiującego jest dokonywana poprzez przyznanie liczby punktów w zakresie określonym dla tego</p>	10	1, 2, 3

L.P	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia	Waga punktowa	Stosuje się do typu/typów projektu/ów (nr)
			<p>kryterium. Przyznanie określonej dla danego kryterium premijującego liczby punktów oznacza spełnienie kryterium. Nieprzyznanie punktów oznacza niespełnienie kryterium.</p> <p>Projekty, które nie spełniają kryteriów premijujących nie tracą punktów uzyskanych w ramach oceny merytorycznej.</p>		
4.	<p>Grupę docelową w projekcie stanowią w minimum 10% osoby z niepełnosprawnościami, powracające/lub wchodzące na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i/lub wychowaniem dziecka/ci.</p>	<p>Spełnienie kryterium polega na weryfikacji czy minimum 10% grupy docelowej stanowią osoby z niepełnosprawnościami, powracające/lub wchodzące na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i/lub wychowaniem dziecka/ci.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Projekty, które otrzymały minimum punktowe od obydwu oceniających podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz spełniają kryteria premijujące otrzymują premię punktową (maksymalnie 40 punktów).</p> <p>Ocena spełniania kryterium premijującego jest dokonywana poprzez</p>	10	1, 3

L.P	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia	Waga punktowa	Stosuje się do typu/typów projektu/ów (nr)
			<p>przyznanie liczby punktów w zakresie określonym dla tego kryterium. Przyznanie określonej dla danego kryterium premijącej liczby punktów oznacza spełnienie kryterium. Nieprzyznanie punktów oznacza niespełnienie kryterium.</p> <p>Projekty, które nie spełniają kryteriów premijujących nie tracą punktów uzyskanych w ramach oceny merytorycznej.</p>		
5.	Projekt jest komplementarny z resortowym programem rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 lub pokrycia kosztów związanych z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi do	<p>Komplementarność polega na finansowaniu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 z dwóch źródeł, tj. ze środków EFS oraz resortowego Programu „Maluch+”. Środki z ww. Programu mogą stanowić wkład własny Beneficjenta.</p> <p>Aby kryterium zostało spełnione, Wnioskodawca jest zobowiązany do przedstawienia we wniosku o dofinansowanie (w rubryce pod budżetem</p>	<p>Projekty, które otrzymały minimum punktowe od obydwu oceniających podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz spełniają kryteria premijujące otrzymują premię punktową (maksymalnie 40 punktów).</p> <p>Ocena spełniania kryterium</p>	5	1, 2, 3

L.P	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia	Waga punktowa	Stosuje się do typu/typów projektu/ów (nr)
	lat 3.	<p>projektu „uzasadnienie kosztów”) szczegółowego wykazu zawierającego informację, jakie wydatki na planowane przedsięwzięcie zostały lub będą sfinansowane z resortowego Programu. Zestawienie wydatków przeznaczonych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 lub pokrycie kosztów związanych z bieżącym świadczeniem usług, które zostaną sfinansowane z Programu „Maluch+” oraz ze środków EFS pozwoli na uniknięcie podwójnego finansowania wydatków związanych z tym samym miejscem opieki.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>premiującego jest dokonywana poprzez przyznanie liczby punktów w zakresie określonym dla tego kryterium. Przyznanie określonej dla danego kryterium premiującego liczby punktów oznacza spełnienie kryterium. Nieprzyznanie punktów oznacza niespełnienie kryterium.</p> <p>Projekty, które nie spełniają kryteriów premiujących nie tracą punktów uzyskanych w ramach oceny merytorycznej.</p>		

3.4. Ocena merytoryczna – III etap oceny

Skierowanie wniosku do etapu negocjacji jest możliwe tylko w sytuacji spełnienia przez projekt kryteriów wyboru projektów ocenianych na wcześniejszych obligatoryjnych etapach oceny. Negocjacje stanowią część etapu oceny projektu i mogą dotyczyć zakresu merytorycznego projektu, w tym jego budżetu. Negocjacje prowadzone są co do zasady do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie. Negocjacje mogą być przeprowadzone z większą liczbą projektów, niż wynika to z kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach konkursu. Decyzję w tym zakresie podejmuje IOK.

- 1) Etap negocjacji obejmuje sprawdzenie zgodności projektu z warunkami postawionymi przez oceniających lub Przewodniczącego KOP.
- 2) Po zakończeniu etapu negocjacji KOP przygotowuje listę wszystkich projektów, które podlegały ocenie w ramach konkursu, uszeregowanych w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów. O kolejności na liście decyduje liczba punktów przyznana danemu projektowi.
- 3) Opis procedury negocjacji zawiera Regulamin Pracy Komisji Oceny Projektów, który stanowi załącznik nr II do regulaminu konkursu.

Ogólne kryteria wyboru projektów – kryterium negocjacyjne¹⁴

Tabela 6 Kryterium negocjacyjne

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
1.	Zgodność projektu w zakresie spełnienia warunków postawionych przez oceniających lub przewodniczącego KOP.	Etap negocjacji przez wprowadzone korekty projektu w oparciu o uwagi w zakresie spełnienia warunków postawionych przez oceniających lub przewodniczącego KOP może zakończyć się wynikiem: – pozytywnym, co oznacza uznanie kryterium za spełnione w przypadku: 1) wprowadzenia do wniosku wszystkich wymaganych zmian wskazanych przez	Ocena spełnienia kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznej TAK/NIE. Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające danego kryterium są odrzucane na etapie negocjacji.

¹⁴ Wnioskodawca ma możliwość maksymalnie TRZYKROTNEJ POPRAWY wniosku po negocjacjach.

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
		<p>oceniających lub przewodniczącego KOP w Kartach oceny merytorycznej lub udzielenie przez Wnioskodawcę informacji i wyjaśnień wymaganych przez KOP;</p> <p>2) akceptacji przez IOK stanowiska Wnioskodawcy oraz ustaleń wynikających z procesu negocjacji;</p> <p>3) wniosek jest zgodny z metodą rozliczania wydatków wskazaną w regulaminie konkursu, tj. za pomocą kwot ryczałtowych lub stawek jednostkowych / wydatków rzeczywiście ponoszonych.</p> <p>– negatywnym, co oznacza niespełnienie kryterium wyboru projektu bez możliwości dokonania kolejnej korekty/uzupełnienia w przypadku:</p> <p>1) nie wprowadzenia do wniosku wszystkich wymaganych zmian wskazanych przez oceniających lub przewodniczącego KOP w Kartach oceny merytorycznej lub innych zmian wynikających z ustaleń dokonanych podczas negocjacji lub nieudzielenie przez Wnioskodawcę informacji i wyjaśnień wymaganych przez KOP;</p> <p>2) braku akceptacji przez IOK stanowiska Wnioskodawcy;</p> <p>3) wprowadzenia do wniosku innych zmian, niż wynikające z ustaleń dokonanych podczas negocjacji;</p>	

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia
		<p>4) wniosek nie jest zgodny z metodą rozliczania wydatków wskazaną w regulaminie konkursu, tj. za pomocą kwot ryczałtowych lub stawek jednostkowych / wydatków rzeczywiście ponoszonych.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie Protokołu spełnienia kryterium wyboru projektów po zakończeniu etapu negocjacji.</p>	

IV. Wskaźniki

4.1. Wymagane wskaźniki

Do mierzenia efektów interwencji EFS w ramach Poddziałania 8.1.1 na poziomie projektu stosuje się wszystkie adekwatne do zakresu i celu projektu wskaźniki kluczowe określone w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 ([adres strony internetowej, na której opublikowano wytyczne](#)) – załączniku nr 2 Wspólnej Liście Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS. Załącznik ten wyróżnia:

- a) **wskaźniki kluczowe produktu** – wskaźniki określone na poziomie projektu dotyczące realizowanych działań i powiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Są to zarówno wytworzone dobra jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu;
- b) **wskaźniki kluczowe rezultatu bezpośredniego** – wskaźniki określone na poziomie projektu, odnoszące się do bezpośrednich efektów projektu, których realizacja jest wynikiem projektu. Na realizację mogą mieć również wpływ inne zewnętrzne czynniki, niepowiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Wskaźniki rezultatu określają efekty zrealizowanych działań w odniesieniu do osób lub podmiotów, np. w postaci zmiany sytuacji na rynku pracy i odnoszą się do sytuacji bezpośrednio po zakończeniu wsparcia projektowego.

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest przedstawić w części 3.1 wniosku o dofinansowanie projektu **adekwatne dla danego typu operacji wskaźniki rezultatu i produktu** wybrane z katalogu wskaźników kluczowych wymienionych poniżej. Przy wskaźnikach należy określić odpowiednie wartości, wskazać sposób pomiaru, a także źródło danych służące do ich pomiaru.

Wskaźniki kluczowe w Generatorze Wniosków LSI należy wybrać z listy rozwijanej, zawierającej dane dla Poddziałania 8.1.1.

Oprócz wskaźników kluczowych określonych na poziomie krajowym, Wnioskodawca może fakultatywnie wykazać własne **wskaźniki specyficzne dla projektu (produktu i rezultatu)**, przy uwzględnieniu specyfiki danego projektu, określonych zadań i celów.

Wskaźniki specyficzne dla projektu, z uwagi na ograniczoną możliwość ich agregowania i porównywania pomiędzy projektami, podlegają monitorowaniu i rozliczeniu jedynie na poziomie projektu.

UWAGA – przedstawione we wniosku o dofinansowanie wskaźniki muszą wynikać z treści zadania, do którego są przypisane.

W przypadku nieosiągnięcia wskaźników IOK zastosuje regułę proporcjonalności, której szczegółowe zasady określa umowa/decyzja o dofinansowanie projektu.

Wnioskodawca powinien tak planować działania, aby proporcjonalnie do wartości projektu osiągnąć wskaźniki kluczowe zaplanowane w ramach konkursu (relacja nakład/rezultat). Beneficjent realizujący projekt musi dążyć do osiągnięcia celów Programu, które wyrażone są wartością zaplanowanych do realizacji wskaźników.

Katalog wskaźników kluczowych – obowiązkowych do wykazania w ramach konkursu (dostępnych w Generatorze Wniosków LSI):

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:

1. „Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu”

Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji dostępnej na konkurs wynosi 90%¹⁵.

2. „Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu”

Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji dostępnej na konkurs wynosi 90%¹⁶.

Co do zasady moment pomiaru wspólnych wskaźników rezultatu bezpośredniego następuje do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie.

Wskaźniki produktu:

1. „Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie”

Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji dostępnej na konkurs wynosi 92 osoby.

2. „Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3”

Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji dostępnej na konkurs wynosi 102 miejsca.

Wskaźniki produkty, co do zasady monitorowane są w momencie przystąpienia uczestnika do projektu/pierwszej formy wsparcia.

Wnioskodawca jest zobligowany do wpisania we wniosku o dofinansowanie oraz do monitorowania na etapie realizacji projektu poniższych wszystkich wskaźników horyzontalnych produktu (również w przypadku, gdy ich planowana wartość wynosi zero):

1. „Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami”
2. „Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych”
3. „Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami”
4. „Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK)”

UWAGA – Definicje wskaźników rezultatu i produktu przedstawione zostały w załączniku nr 2 – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS ([adres strony internetowej, do załącznika](#)) do Wytucznych monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

¹⁵ Wartość procentowa wskaźnika odnosi do grupy osób pracujących oraz przebywających na urlopie macierzyński lub rodzicielskim.

¹⁶ Wartość procentowa wskaźnika odnosi do osób bezrobotnych lub biernych zawodowo pozostających poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3.

Wnioskodawca na etapie realizacji projektu zobligowany jest do monitorowania w projekcie wszystkich wskaźników określonych we wniosku oraz w umowie o dofinansowanie projektu.

Szczegółowe informacje na temat monitorowania wskaźników wskazane zostały w Wytycznych monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, a informacje dot. kwalifikowalności uczestników znajdują się w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 ([adres strony internetowej, na której opublikowano wytyczne](#)).

V. Złożenie i wycofanie wniosku o dofinansowanie

5.1. Przygotowanie i składanie wniosków o dofinansowanie

Przez prawidłowe złożenie wniosku należy rozumieć:

- 1) przesłanie wniosku o dofinansowanie projektu w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem LSI;

Wniosek o dofinansowanie projektu należy wypełnić zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny – Instrukcja wraz ze wzorem wniosku stanowią załącznik nr I do regulaminu konkursu.

- 2) przygotowanie i złożenie do IOK wniosku w formie papierowej w dwóch egzemplarzach (oryginał oraz kopia poświadczona za zgodność z oryginałem lub 2 oryginały).

Forma papierowa wniosku musi być tożsama z wersją elektroniczną wniosku przekazaną przez LSI – **co oznacza, że suma kontrolna wniosku przekazanego przez LSI i suma kontrolna wniosku w wersji papierowej muszą być takie same.**

W przypadku złożenia wniosku w wersji papierowej po wyznaczonym terminie naboru pozostanie on bez rozpatrzenia, nawet w sytuacji przekazania w terminie jego elektronicznej wersji.

Wnioskodawca składa wniosek:

- 1) Opatrzony pieczęciami (IOK przyjmuje, że „pieczęć” oznacza pieczęć firmową Wnioskodawcy oraz, że „podpis” oznacza czytelny podpis osoby/ób uprawnionej/nych do podejmowania decyzji wiążących w imieniu Wnioskodawcy. W przypadku zastosowania nieczytelnego podpisu należy go opatrzyć pieczęcią imienną – w miejscu wskazanym we wniosku – część X).
W przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – wskazanych w punkcie 2.1 wniosku o dofinansowanie – nazwa Wnioskodawcy i jego pieczęć winna być zgodna z wymogami określonymi w art. 43 Kodeksu cywilnego: „Firmą osoby fizycznej jest jej imię i nazwisko. Nie wyklucza to włączenia do firmy pseudonimu lub określeń wskazujących na przedmiot działalności przedsiębiorcy, miejsce jej prowadzenia oraz innych określeń dowolnie obranych”.
- 2) Opatrzony datą, w miejscu wskazanym we wniosku – część X.
- 3) Podpisany czytelnie lub pieczęć imienna z podpisem/parafą w miejscu wskazanym we wniosku – część X – przez osobę/y uprawnioną/e do podejmowania decyzji w imieniu

Projektodawcy (Wnioskodawcy) wskazana/e w punkcie 2.8 wniosku o dofinansowanie – zgodnie z wpisem do odpowiedniego rejestru/upoważnieniem lub pełnomocnictwem.

- 4) W przypadku projektów, które mają być realizowane w partnerstwie krajowym w części X wniosku o dofinansowanie wymagane jest podpisanie oświadczenia czytelnie i opatrzenie go pieczęcią przez osobę/osoby uprawnioną/uprawnione do podejmowania decyzji w imieniu Partnera lub Partnerów projektu.

Każdy egzemplarz wniosku powinien być bezpośrednio wpięty w osobny skoroszyt (bez foliowych koszulek).

Obydwa skoroszyty zawierające komplety dokumentów (oryginał i kopia lub dwa oryginały) muszą być wpięte do segregatora w twardej oprawie.

Segregator powinien być opisany na grzbiecie w następujący sposób:

- nazwa Wnioskodawcy,
- tytuł projektu,
- nr i nazwa Poddziałania RPOWŚ,
- nr konkursu.

Dokumenty w wersji papierowej złożone po terminie oraz do niewłaściwej instytucji nie będą rozpatrywane lecz archiwizowane w IOK. Wnioskodawca zostanie pisemnie poinformowany o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia. W przypadku braku złożenia dokumentów w tożsamej wersji papierowej, wnioski o dofinansowanie projektu przesłane wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego nie zostaną uznane za skutecznie złożone i pozostaną bez rozpatrzenia.

W przypadku wystąpienia sytuacji niezależnych od Instytucji Organizującej Konkurs (np. awaria systemu LSI), IOK zastrzega sobie możliwość zmiany formy składania wniosków przewidzianej w ogłoszeniu o konkursie lub zmiany terminu naboru wniosków – przez podanie tego faktu do publicznej wiadomości na stronie internetowej RPOWŚ 2014-2020 ([adres strony internetowej RPO](#)) oraz na portalu Funduszy Europejskich ([adres strony internetowej portalu](#)).

Planowany harmonogram przeprowadzania poszczególnych etapów oceny zostanie opublikowany na stronie internetowej IOK w terminie do 14 dni roboczych od zakończenia naboru wniosków.

W terminie do 7 dni kalendarzowych od dnia rozstrzygnięcia konkursu, Instytucja Organizująca Konkurs, zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy wdrożeniowej, opublikuje na stronie internetowej RPOWŚ 2014-2020 oraz na portalu Funduszy Europejskich listę projektów wybranych do dofinansowania albo listę projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania. Na liście nie zostaną uwzględnione projekty, które brały udział w konkursie, ale nie uzyskały wymaganej liczby punktów lub nie spełniły kryteriów wyboru projektów.

W uzasadnionych sytuacjach IOK ma prawo anulować ogłoszony konkurs, np. w związku z:

- a) awarią systemu LSI;
- b) zmianą krajowych aktów prawnych/wytycznych, powodującą sprzeczność z postanowieniami regulaminu lub w istotny sposób wpływającą na proces wyboru projektów do dofinansowania (np. konieczność usunięcia, zmiany lub wprowadzenia dodatkowego kryterium wyboru projektów);
- c) zaistnieniem sytuacji nadzwyczajnej, której strony nie mogły przewidzieć w chwili ogłoszenia konkursu, a której wystąpienie czyni niemożliwym lub rażąco utrudnia

kontynuowanie procedury konkursowej lub stanowi zagrożenie dla interesu publicznego.

W przypadku anulowania konkursu, IOK przekaze do publicznej wiadomości informację o tym fakcie wraz z podaniem przyczyny anulowania konkursu za pośrednictwem wszystkich form komunikacji w jakich zostało opublikowane ogłoszenie o konkursie.

5.2. Wycofanie wniosku

Wnioskodawcy przysługuje prawo pisemnego wystąpienia do IOK o wycofanie złożonego przez siebie wniosku o dofinansowanie projektu z dalszych etapów procedury udzielania dofinansowania.

Powyższe wystąpienie Wnioskodawcy uznawane jest za skuteczne na każdym etapie oceny.

Prośba o wycofanie wniosku o dofinansowanie projektu złożona do IOK w formie pisemnej powinna zawierać następujące informacje:

- jasną deklarację chęci wycofania złożonego wniosku o dofinansowanie projektu,
- tytuł wniosku i jego sumę kontrolną oraz numer wniosku (jeżeli został już nadany przez IOK),
- pełną nazwę i adres Wnioskodawcy.

Pismo zawierające wolę wycofania wniosku powinno zostać podpisane czytelnie przez osobę upoważnioną do podejmowania decyzji w imieniu Wnioskodawcy wskazaną w punkcie 2.8 wniosku o dofinansowanie, która w części X podpisała złożony wniosek o dofinansowanie projektu. Wniosek zostanie wycofany z dalszych etapów procedury udzielania dofinansowania w terminie 5 dni roboczych od daty wpływu przedmiotowego pisma do IOK.

Wnioski, które zostały wycofane z oceny nie będą odsyłane Wnioskodawcom, lecz przechowywane w IOK. Istnieje możliwość osobistego odbioru wniosku w terminie do 14 dni kalendarzowych od daty wpływu do IOK pisma wycofującego wniosek.

5.3. Wymagania dotyczące partnerstwa

W zakresie wymagań dotyczących partnerstwa Wnioskodawca zobowiązany jest stosować w szczególności przepisy ustawy wdrożeniowej oraz Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 ([adres strony internetowej, na której opublikowano wytyczne](#)).

Najważniejsze kwestie dotyczące realizacji zasady partnerstwa:

1) Utworzenie lub zainicjowanie partnerstwa musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Oznacza to, że partnerstwo musi zostać utworzone albo zainicjowane przed rozpoczęciem realizacji projektu. Nie jest to jednak równoznaczne z wymogiem zawarcia porozumienia albo umowy o partnerstwie między Wnioskodawcą a Partnerami przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Wszyscy Partnerzy muszą być wskazani we wniosku.

- 2) Postanowienia w pkt 1 nie mają zastosowania do sytuacji, kiedy w trakcie realizacji projektu wprowadzany jest dodatkowy Partner (kolejny lub w miejsce dotychczasowego Partnera, który np. zrezygnował).
- 3) Zgodnie z art. 33 ustawy wdrożeniowej oraz Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków pomiędzy Wnioskodawcą a Partnerem zawarte zostaje pisemne porozumienie lub umowa o partnerstwie (minimalny wzór umowy stanowi [załącznik nr V](#) do regulaminu konkursu), określające w szczególności:
- przedmiot porozumienia albo umowy;
  - prawa i obowiązki stron;
  - zakres i formę udziału poszczególnych Partnerów w projekcie;
  - Partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych Partnerów projektu;
  - sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych Partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z Partnerów;
  - sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązywania się stron z porozumienia lub umowy;
  - sposób egzekwowania przez Wnioskodawcę od Partnerów projektu skutków wynikających z zastosowania reguły proporcjonalności z powodu nieosiągnięcia założeń projektu z winy Partnera.

UWAGA – stroną umowy o partnerstwie/porozumienia nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania.

- 4) Przed zawarciem umowy lub wydaniem decyzji o dofinansowaniu projektu, dokumentem wymaganym przez IOK jest porozumienie lub umowa o partnerstwie, szczegółowo określające reguły partnerstwa, w tym zwłaszcza wskazujące wiodącą rolę jednego podmiotu reprezentującego partnerstwo, który ostatecznie jest odpowiedzialny za realizację całości projektu oraz jego rozliczenie.

Porozumienie lub umowa o partnerstwie będą weryfikowane przez IOK w zakresie spełniania wymogów określonych w pkt 3.

- 5) Zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, podmiot (o którym mowa w art. 3, ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych) inicjujący projekt partnerski, dokonuje wyboru Partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 3, ust. 1, pkt 1-3a tej ustawy z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania. Podmiot ten, dokonując wyboru zobowiązany jest w szczególności do:
- ogłoszenia otwartego naboru Partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się Partnerów;
  - uwzględnienia przy wyborze Partnerów: zgodności działania potencjalnego Partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego Partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
  - podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji Partnera.

- 6) W uzasadnionych przypadkach (zgodnie z art. 33, pkt 3a ustawy wdrożeniowej) w celu zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, za zgodą IOK, może nastąpić zmiana partnera.

7) Podmiot (o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych) niebędący podmiotem inicjującym projekt partnerski, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem partnera wiodącego w tym projekcie.

8) Idea partnerstwa nie dopuszcza możliwości zlecenia zadań pomiędzy podmiotami partnerstwa, w tym kierowania zapytań ofertowych do pozostałych podmiotów partnerstwa podczas udzielania zamówień publicznych w ramach projektu, a także wzajemnego angażowania jako personel projektu pracowników Partnera wiodącego lub Partnera.

Beneficjent (Partner wiodący) może przekazywać środki Partnerom na finansowanie ponoszonych przez nich kosztów. Koszty te wynikają z wykonania zadań określonych we wniosku. Realizacja ww. zadań nie oznacza świadczenia usług na rzecz Beneficjenta (Partnera wiodącego).

Wszystkie płatności dokonywane w związku z realizacją projektu pomiędzy Beneficjentem a Partnerami dokonywane są za pośrednictwem wskazanego w umowie o dofinansowanie rachunku bankowego Beneficjenta.

UWAGA – wymóg wskazany w pkt 5 zostanie zweryfikowany przez IOK na podstawie treści wniosku o dofinansowanie w ramach oceny spełnienia kryterium dopuszczającego nr 4.

Należy zwrócić uwagę, iż w przedmiotowym konkursie partnerstwo jest premiowane.

Informacje w zakresie partnerstwa należy wskazać we wniosku zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 EFS (stanowiącą załącznik nr I do regulaminu konkursu).

VI. Wydatki oraz pomoc publiczna

6.1. Zasady finansowania wydatków

- 1) Okres kwalifikowalności wydatków projektu jest równoznaczny z okresem realizacji wskazanym w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu.
- 2) Do dofinansowania nie mogą zostać wybrane projekty, które fizycznie zostały zakończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie w rozumieniu art. 65 ust.6 rozporządzenia ogólnego 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
- 3) Początek okresu kwalifikowalności wydatków stanowi data podpisania umowy o dofinansowanie, wyjątek stanowią poniższe sytuacje:
  - koszty zabezpieczeń zostały poniesione przed podpisaniem umowy (pod warunkiem przyjęcia projektu do realizacji);
  - data podpisania umowy jest późniejsza niż data rozpoczęcia realizacji projektu podana w zaakceptowanym wniosku – początek okresu kwalifikowalności stanowi data rozpoczęcia realizacji projektu¹⁷.

---

¹⁷ Data rozpoczęcia realizacji projektu podana we wniosku o dofinansowanie nie może być wcześniejsza niż data złożenia wniosku w ramach prowadzonego przez IOK naboru.

4) Po zakończeniu realizacji projektu możliwe jest kwalifikowanie wydatków poniesionych po dniu wskazanym jako dzień zakończenia realizacji projektu pod warunkiem, że wydatki te odnoszą się do okresu realizacji projektu i zostaną uwzględnione w końcowym wniosku o płatność.

5) Koszty projektu przedstawione są we wniosku o dofinansowanie w formie tzw. budżetu zadaniowego, ze wskazaniem kosztów bezpośrednich i pośrednich projektu. Podstawowe zasady dotyczące konstruowania budżetu projektu regulują Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ Europejski Fundusz Społeczny (stanowiąca załącznik nr I do regulaminu).

Koszty bezpośrednie

Koszty bezpośrednie w ramach projektu powinny zostać oszacowane należycie i racjonalnie w oparciu o warunki i procedury kwalifikowalności określone w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz z uwzględnieniem cen rynkowych wskazanych w taryfikatorze, który jest [załącznikiem nr VI](#) do regulaminu konkursu.

Koszty pośrednie

1) Koszty administracyjne związane z obsługą projektu muszą być rozliczane w ramach kosztów pośrednich (nie mogą występować w poszczególnych zadaniach, tj. kosztach bezpośrednich).

Szczegółowy katalog kosztów pośrednich określają Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków (podrozdział 8.4).

2) W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte cross-finansowaniem.

3) Koszty pośrednie rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych (z zastrzeżeniem pkt 6, podrozdział 8.4 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków):

- 1) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹⁸ do 830 tys. PLN włącznie,
- 2) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹⁹ powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie,
- 3) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich²⁰ powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie,
- 4) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich²¹ przekraczającej 4 550 tys. PLN.

UWAGA – projekty zakładające inną stawkę niż wskazana powyżej będą podlegać ocenie, wyjaśnieniu i korekcie w trakcie oceny merytorycznej projektu.

---

¹⁸ Z pomniejszeniem kosztu racjonalnych usprawnień, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 ([adres strony internetowej, na której opublikowano wytyczne](#))

¹⁹ Jak wyżej.

²⁰ Jak wyżej.

²¹ Jak wyżej.

Wydatki niekwalifikowalne

Katalog wydatków niekwalifikowalnych określają Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków (podrozdział 6.3).

Wydatki uznane za niekwalifikowalne, a związane z realizacją projektu, ponosi Wnioskodawca jako strona umowy o dofinansowanie projektu.

Podatek od towarów i usług (VAT) oraz inne podatki i opłaty

Podatki i inne opłaty, w szczególności podatek od towarów i usług (VAT), mogą być uznane za kwalifikowalne na zasadach określonych w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków (podrozdział 6.13).

Cross-financing oraz środki trwałe

1) Cross-financing w ramach projektów współfinansowanych z EFS może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

2) W ramach konkursu, cross-financing może dotyczyć wyłącznie:

- a) zakupu nieruchomości;
- b) zakupu infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku;
- c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń, w tym wydatków niezbędnych do przeprowadzenia tych prac i wchodzących w ich zakres (np. koszty dokumentacji technicznej).

Do kwalifikowalności zakupu nieruchomości stosuje się podrozdział 7.3 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków.

W ramach przedmiotowego konkursu został zwiększony limit wydatków w ramach *cross-financingu* do 30% wydatków kwalifikowalnych projektu.

3) Zakup środków trwałych, za wyjątkiem zakupu nieruchomości, infrastruktury i środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń nie stanowi wydatku w ramach cross-financingu.

4) Wydatki przeznaczone na pozyskanie środków trwałych są kwalifikowalne na zasadach określonych w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków (m.in. podrozdział 6.12 Techniki finansowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych).

W ramach konkursu wartość wydatków na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej wyższej niż 10 000 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu nie może łącznie przekroczyć **10%** wydatków projektu.

Na etapie realizacji projektu wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnych limitów (kwot) tych kategorii określonych w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu będą niekwalifikowalne.

5) Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. obowiązuje zakaz podwójnego finansowania wydatków i zaliczania do kosztów uzyskania przychodów w prowadzonej działalności, odpisów z tytułu zużycia

środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonywanych od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie tych środków lub wartości niematerialnych i prawnych zwróconych podatnikowi w jakiegokolwiek formie.

6) Beneficjent jest zobowiązany do zachowania trwałości sfinansowanych w ramach projektu wydatków poniesionych jako cross-financing zgodnie z zapisami podrozdziału 5.3 Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków.

UWAGA – projekty, w których wydatki w ramach cross-financingu i/lub środków trwałych przekroczą dopuszczalny limit określony w regulaminie, zostaną odrzucone na etapie oceny merytorycznej za niezgodność z SZOOP RPOWŚ.

Wkład własny

1) Dla konkursu wkład własny Wnioskodawcy, jako % wydatków kwalifikowalnych – musi wynosić **minimum 15% wydatków kwalifikowalnych** projektu.

2) Wkład własny wnoszony jest do projektu przez Wnioskodawcę (Beneficjenta), niemniej jednak może on pochodzić z różnych źródeł, w tym np. od uczestników projektu, od samorządu lokalnego (świadczenie w ramach Programu 500+ nie może być uwzględnione jako wkład własny JST), strony trzeciej. W przypadku projektów partnerskich, wkład własny może pochodzić od Partnera/ów.

Wkład własny w formie opłat od rodziców jest możliwy wyłącznie wtedy, jeśli będą spełnione łącznie poniższe warunki:

- a) wpłaty rodziców będą wyszczególnione w budżecie szczegółowym projektu jako pokrycie konkretnych kosztów (np. określony kwotowo za osobę koszt żywienia lub koszt zatrudnienia opiekunki) i będą stanowiły wkład własny projektu,
- b) Wnioskodawca zapewni we wniosku, że te same koszty nie będą finansowane z innego źródła (brak ryzyka podwójnego finansowania),
- c) Wnioskodawca zapewni we wniosku, że konieczność wpłat określonych kwot przez rodziców nie będzie stanowiła bariery wejścia do projektu.

3) Wkład własny wnoszony przez Wnioskodawcę (Beneficjenta), na rzecz projektu, w postaci nieruchomości, udostępnienia pomieszczeń, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, itp. stanowi wkład własny niepieniężny i jest wydatkiem kwalifikowalnym.

Wkład własny niepieniężny, może być wnoszony przez Beneficjenta ze składników jego majątku (np. nieruchomości) lub majątku innych podmiotów, o ile zostało to uregulowane prawnie (np. Beneficjent będący NGO wnosi wkład w postaci nieruchomości udostępnionej przez gminę, przy czym możliwość wykorzystania przez niego tej nieruchomości została uregulowana, np. w umowie dzierżawy) lub w postaci świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy.

Wartość wkładu niepieniężnego musi być należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom, nie powinna przekraczać kosztów ogólnie przyjętych na danym rynku – dotyczy to również przypadku udostępnienia nieruchomości.

Zasady dotyczące wnoszenia wkładu niepieniężnego uregulowane są w Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków.

4) Źródłem finansowania wkładu własnego mogą być zarówno środki publiczne jak i prywatne. Co do zasady, o zakwalifikowaniu źródła pochodzenia wkładu własnego (publiczny/prywatny) decyduje status prawny podmiotu wnoszącego dany wkład: Beneficjenta/Partnera (w przypadku projektów partnerskich)/strony trzeciej (w przypadku wnoszenia wkładu w formie m.in. wynagrodzeń wypłacanych przez stronę trzecią).

5) Wnioskodawca (organizacja pozarządowa²²) ubiegający się o środki Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach konkursu, którego projekt będzie dedykowany osobom z niepełnosprawnościami i/lub ich otoczenia może ubiegać się o przyznanie przez PFRON²³ środków na wymagany wkład własny w wysokości równej 15% (należy pamiętać, że % wkładu własnego w takim przypadku, po zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku, nie może być większy niż 15%, tj. wynosić 15,01% lub więcej).

Wnioskodawca (adresat programu) chcący ubiegać się o sfinansowanie wkładu własnego ze środków PFRON w ramach programu, podlegać będzie dwuetapowej kwalifikacji:

I ETAP

Prekwalifikacja²⁴ dająca podstawę Wnioskodawcy (adresatowi programu) do wykazania we wniosku o dofinansowanie projektu wkładu finansowego pochodzącego ze środków PFRON – odbywać się będzie przed złożeniem wniosku o dofinansowanie w IOK w terminie do 7 dni roboczych od daty wpływu dokumentów do Oddziału Świętokrzyskiego PFRON, ul. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce z zastrzeżeniem, że najpóźniej wniosek o prekwalifikację powinien wpłynąć do PFRON na 14 dni kalendarzowych przed zakończeniem naboru wniosków o dofinansowanie przez IOK.

II ETAP

Kwalifikacja ostateczna potwierdzająca sfinansowanie wkładu własnego ze środków PFRON dokonywana jest po złożeniu wniosku o dofinansowanie projektu do IOK, a przed zakończeniem oceny merytorycznej wniosków.

W przypadku pozytywnej weryfikacji przez Oddział Świętokrzyski PFRON, Wnioskodawca uzyskuje zapewnienie finansowania wkładu własnego. Środki zostaną mu przekazane wraz z uzyskanym dofinansowaniem w ramach podpisanej umowy z IOK.

6) Wkład własny lub jego część może być wniesiony w ramach kosztów pośrednich.

Przykład możliwych źródeł i sposobów angażowania wkładu własnego finansowego i niepieniężnego stanowi [załącznik nr VII](#) – Źródła i sposoby angażowania wkładu własnego.

---

²² 1) Organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2016 poz. 239), w tym fundacje i stowarzyszenia;

2) Osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;

3) Podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

²³ Szczegóły zostały zawarte w dokumencie „Procedury realizacji programu „Partnerstwo dla osób z niepełnosprawnościami” ([adres strony internetowej, na której opublikowano dokument](#)).

²⁴ Warunki sprawdzane na tym etapie, będą weryfikowane w odniesieniu do każdego z Partnerów, którymi mogą być wyłącznie podmioty wskazane w części Wkład własny, pkt 5 regulaminu.

Uproszczone metody rozliczania wydatków

UWAGA – konkurs jest dedykowany projektom, w których wartość dofinansowania przekracza równowartość 100 000 EUR, zatem nie ma możliwości rozliczania kosztów bezpośrednich za pomocą metod uproszczonych tj. kwot ryczałtowych i stawek jednostkowych.

6.2. Pomoc publiczna/de minimis

W konkursie przewidziano występowanie wyłącznie pomocy de minimis.

- 1) Wystąpienie pomocy de minimis w projekcie uzależnione jest przede wszystkim od rodzaju i charakteru proponowanego w ramach projektu wsparcia oraz od rodzaju grupy docelowej, której dane wsparcie ma zostać udzielone.
- 2) Zasady dotyczące pomocy de minimis mają zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwem jest natomiast podmiot prowadzący działalność gospodarczą, bez względu na posiadaną formę prawną oraz sposób (źródło) finansowania zgodnie z zapisami załącznika 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

Do grupy przedsiębiorstw zalicza się: osoby prowadzące działalność na własny rachunek (osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą) oraz firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółkę cywilną, spółki osobowe, spółki kapitałowe, jak również stowarzyszenia, fundacje, a nawet organy administracji publicznej, jeżeli prowadzą działalność polegającą na oferowaniu na rynku towarów i usług.

Uznanie danego podmiotu za przedsiębiorstwo zależy zatem od charakteru jego działalności w kontekście zakresu realizacji projektu. Natomiast nie jest istotne to, czy prawo krajowe uznaje dany podmiot za przedsiębiorstwo. Na potrzeby pomocy de minimis za przedsiębiorstwo mogą być uznane podmioty, które nie będą nimi w świetle definicji zawartych w ustawie Kodeks Cywilny czy ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

- 3) Jeżeli wsparcie w ramach projektu:
  - a) jest skierowane do podmiotu prowadzącego działalność o charakterze niegospodarczym (tj. podmiotu nieoferującego na rynku towarów i usług)
  - lub
  - b) nie jest bezpośrednio związane z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podmiot (nie będzie wykorzystywać produktów, wyposażenia, środków trwałych do działalności odpłatnej),wówczas nie będą do niego (do wsparcia) stosowane reguły pomocy de minimis.

Należy jednak podkreślić, iż podmiot prowadzący jednocześnie działalność gospodarczą i działalność o charakterze niegospodarczym powinien być w stanie wyodrębnić organizacyjne oraz finansowo działalność niegospodarczą, tak aby można było uznać, iż wsparcie w tym zakresie nie będzie wiązało się z występowaniem pomocy de minimis.

- 4) Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), wsparcie przyznane przedsiębiorstwu podlega przepisom o pomocy publicznej, o ile zostaną spełnione jednocześnie następujące przesłanki:

- a) wsparcie jest przyznawane przez państwo lub pochodzi ze środków publicznych,

- b) udzielane jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku,
- c) ma charakter selektywny, czyli uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa, bądź produkcję określonych towarów,
- d) zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

W odróżnieniu do pomocy publicznej, identyfikacja pomocy de minimis nastąpi, jeżeli spełnione zostaną jednocześnie trzy pierwsze z wyżej wymienionych przesłanek. W kontekście pomocy de minimis nie należy rozpatrywać przesłanki zakłócenia lub groźby zakłócenia konkurencji oraz wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

5) Wnioskodawca, na etapie konstruowania zapisów wniosku o dofinansowanie projektu powinien jednoznacznie określić planowany zakres wykorzystania jego produktów, wyposażenia, środków trwałych zakupionych w projekcie zarówno w okresie trwania projektu, jak również po jego zakończeniu a w konsekwencji – wskazać wydatki objęte regulami pomocy de minimis.

6) W przypadku wystąpienia pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, w szczególności na podstawie:

- a) Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu,
- b) Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis,
- c) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.

7) Ocena występowania pomocy de minimis powinna zostać wykonana w przypadku zamiaru wykorzystania do działalności gospodarczej (w okresie realizacji projektu lub/oraz po jego zakończeniu o ile projekt jest objęty trwałością) produktów, wyposażenia, środków trwałych zakupionych w ramach projektu lub wydatków objętych cross-financingiem.

Ocena występowania pomocy de minimis powinna być dokonana w perspektywie okresu realizacji projektu oraz okresu trwałości, o ile w projekcie występuje obowiązek jej zachowania. Oznacza to, że test pomocy publicznej oraz zapisy we wniosku nie powinny odnosić się tylko do korzyści (bądź ich braku) osiągniętych przez Wnioskodawców/ Partnerów wyłącznie w okresie realizacji projektu, ale również po jego zakończeniu.

Należy podkreślić, że w przypadku środków trwałych zakupionych lub zmodernizowanych w ramach projektu (w tym również wydatków objętych cross-financingiem), nie objętych pomocą de minimis, Beneficjent zobowiązuje się do niewykorzystywania ich do działalności o charakterze gospodarczym (np. wiążącym się z pobieraniem opłat, czy uzyskiwaniem innych korzyści ekonomicznych) w trakcie realizacji projektu oraz, o ile występuje trwałość, do końca okresu trwałości.

W przypadku, gdy korzyść ta jest transferowana na odbiorców projektu (Beneficjentów ostatecznych), to należy zidentyfikować, czy w perspektywie okresu realizacji projektu oraz po jego zakończeniu środki trwałe pozostające u Wnioskodawcy/Partnera nie będą

wykorzystywane do działalności o charakterze gospodarczym, np. poprzez realizację lub świadczenie odpłatnych usług przez Wnioskodawcę/Partnera.

8) W przypadku wystąpienia pomocy de minimis w projekcie, w którym Beneficjent nie jest jednocześnie Beneficjentem pomocy, to jest on zobowiązany do udzielenia jej zgodnie z przepisami obowiązującego prawa w zakresie pomocy publicznej, w tym odpowiedzialny jest za wszelkie czynności sprawozdawcze związane z udzieleniem pomocy.

Podmioty udzielające pomocy mają obowiązek poinformować Beneficjentów pomocy o numerze programu pomocowego, na podstawie którego udzielono pomocy tj. rozporządzenie o nr SA.43592(2015/X).

Podmioty udzielające pomocy de minimis mają obowiązek wydać – w dniu udzielenia tej pomocy – Beneficjentom pomocy zaświadczenie o udzielonej pomocy de minimis i sprawozdania z udzielonej pomocy.

PRZYKŁADY:

1) Wystąpienie pomocy de minimis w okresie realizacji projektu.

Wykorzystanie wyposażenia, produktów, środków trwałych zakupionych w ramach projektu lub wydatków objętych cross-financingiem do wykonywania działalności komercyjnej powinno zostać objęte każdorazowo regułami pomocy de minimis.

Jednocześnie, w powyższym przypadku właściwe będzie przyjęcie podejścia, zgodnie z którym wydatki te zostaną objęte pomocą de minimis proporcjonalnie do czasu, w jakim sprzęt lub infrastruktura zakupione w ramach projektu będą wykorzystywane do celów komercyjnych w okresie realizacji projektu.

2) Wystąpienie pomocy de minimis po zakończeniu okresu realizacji projektu.

a) częściowe lub całkowite wykorzystanie wydatków objętych cross-financingiem do działalności gospodarczej po zakończeniu realizacji projektu.

W celu uniknięcia obowiązku stosowania wymogów dotyczących projektów generujących dochód zasadne będzie objęcie wydatków ponoszonych w ramach cross-financingu regułami pomocy de minimis.

b) częściowe lub całkowite wykorzystanie środków trwałych do działalności gospodarczej po zakończeniu realizacji projektu.

W przypadku, gdy środki trwałe zakupione w ramach projektu będą wykorzystywane po jego zakończeniu częściowo lub w całości do działalności gospodarczej (tj. w celu oferowania na rynku towarów i usług), wówczas zasadne będzie zastosowanie analogicznego rozwiązania jak w przypadku wydatków ponoszonych w ramach cross-financingu, tj. objęcie powyższych wydatków regułami pomocy de minimis. Tym samym, w przypadku gdy Beneficjent realizujący dany projekt planuje wykorzystanie środków trwałych zakupionych w ramach projektu do działalności o charakterze gospodarczym (w pełni lub częściowo) wówczas wydatek ten powinien zostać odpowiednio objęty regułami pomocy de minimis.

W sytuacji gdy Wnioskodawca przewiduje zaistnienie możliwości wystąpienia pierwszego lub drugiego przykładu opisanego powyżej winien zidentyfikować w projekcie pomoc de minimis i odpowiednio odznaczyć wydatki w projekcie.

9) Zgodność z przepisami dotyczącymi udzielania pomocy de minimis weryfikowana jest na etapie oceny merytorycznej oraz na etapie zawierania umowy o dofinansowanie projektu. Stwierdzenie przekroczenia dopuszczalnej kwoty pomocy de minimis będzie skutkowało zmniejszeniem dofinansowania albo odpowiednio negatywną oceną wniosku lub odmową zawarcia umowy.

10) W przypadku, gdy projekt jest objęty regułami pomocy de minimis, w kategorii wydatków w ramach poszczególnych zadań należy zaznaczyć te wydatki, które objęte są regułami pomocy de minimis. Należy opisać metodologię wyliczenia wysokości pomocy (z uwzględnieniem wydatków objętych pomocą), zaś w odniesieniu do metodologii wyliczenia wkładu prywatnego wpisać „nie dotyczy”.

11) W przypadku, gdy Wnioskodawca (Beneficjent) jest równocześnie podmiotem udzielającym pomocy de minimis, a także odbiorcą pomocy i tym samym wykazuje w jednym wniosku o dofinansowanie dwie różne kwoty pomocy de minimis, powinien dokonać w metodologii wyliczania pomocy rozbicia kwotowego na część, która stanowi pomoc de minimis dla niego (część zadania merytorycznego i część kosztów pośrednich) oraz na część, która stanowi pomoc de minimis dla pozostałych przedsiębiorstw ujętych w projekcie (bez kosztów pośrednich).

UWAGA – pozytywna ocena wniosku o dofinansowanie na etapie oceny kryteriów merytorycznych w kontekście pomocy publicznej i pomocy de minimis nie oznacza, że z Wnioskodawcą zostanie zawarta umowa o dofinansowanie. Przed zawarciem umowy o dofinansowanie Wnioskodawca zostanie zobowiązany do przekazania wszystkich niezbędnych informacji do udzielenia pomocy, wymaganych przepisami prawa. Na tym etapie Wnioskodawca oświadczy jakiej wartości pomoc de minimis otrzymał na przestrzeni ostatnich 3 lat, a także z kim stanowi „jedno przedsiębiorstwo” w rozumieniu zapisów rozporządzenia 1407/2013. Instytucja Organizująca Konkurs będzie weryfikować prawdziwość tych oświadczeń.

Instytucje systemu wdrażania RPOWŚ na lata 2014-2020, w tym IOK, nie są uprawnione do wydawania wiążących wykładni dotyczących pomocy publicznej oraz pomocy de minimis, gdyż prawo to przysługuje jedynie Europejskiemu Trybunałowi Sprawiedliwości oraz Komisji Europejskiej.

6.3. Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektów

Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu jest wykazywane przez Wnioskodawcę w punkcie 3.3 wniosku o dofinansowanie w przypadku wnioskowania o kwotę dofinansowania równą albo przekraczającą 2 000 000 PLN.

Szczegółowe informacje nt. ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu zawarte są w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny – stanowiącej załącznik nr I do regulaminu konkursu.

VII. Rozstrzygnięcie konkursu, procedura odwoławcza oraz zawarcie umowy lub wydanie decyzji o dofinansowanie projektu

7.1. Rozstrzygnięcie konkursu

Rozstrzygnięcie konkursu następuje przez zatwierdzenie przez Zarząd Województwa listy projektów, o której mowa w art. 45 ust. 6 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 – tj. „Lista ocenionych projektów”.

1. Rozstrzygnięcie konkursu jest równoznaczne z uznaniem wyników dokonanej oceny projektów oraz podjęciem decyzji w zakresie wyboru projektów do dofinansowania.
2. Informacja o projektach wybranych do dofinansowania jest upubliczniana w formie odrębnej listy, która zostanie zamieszczona na stronie internetowej [RPOWŚ 2014-2020](#) oraz na [portalu Funduszy Europejskich](#). W sytuacji, gdy wybranie do dofinansowania warunkowane jest wyłącznie spełnieniem kryteriów, lista ta obejmie wyłącznie projekty wybrane do dofinansowania. W przypadku, gdy o wyborze do dofinansowania decyduje liczba uzyskanych punktów, na liście tej uwzględnione będą wszystkie projekty, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów (z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania), natomiast nie obejmie tych projektów, które brały udział w konkursie, ale nie uzyskały wymaganej liczby punktów lub nie spełniły kryteriów wyboru projektów.
3. IOK zamieści na stronie internetowej RPOWŚ 2014-2020 oraz na portalu listę, o której mowa w pkt 2, nie później niż 7 dni kalendarzowych od dnia rozstrzygnięcia konkursu.
4. Zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, IOK może dokonać zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie. W takiej sytuacji musi zostać zachowana zasada równego traktowania, co może polegać na objęciu dofinansowaniem kolejno wszystkich projektów, które uzyskały taką samą liczbę punktów.
5. Orientacyjny czas oceny wniosków wyniesie 3 miesiące, w związku z powyższym rozstrzygnięcie konkursu planowane jest na **sierpień 2020 r.**
6. Dokumentacja związana z oceną projektów przechowywana jest w warunkach zapewniających poufność danych i informacji w nich zawartych w tym:
  - a) oryginały kart oceny, oświadczenia dotyczące poufności itp. są przechowywane w sekretariacie KOP;
  - b) projekty ocenione pozytywnie skierowane do dofinansowania (wraz z dokumentacją) zostają przekazane do Zespołu ds. informacji i szkoleń celem podpisania umowy;
  - c) projekty wycofane, ocenione negatywnie i ocenione pozytywnie, które nie uzyskały dofinansowania przechowywane są w sekretariacie KOP.

Wszystkie dokumenty po zakończeniu procedury związanej z oceną pozostające w KOP są archiwizowane zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.

7.2. Procedura odwoławcza

- 1) Procedura odwoławcza w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 odbywa się na zasadach określonych w rozdziale 15 ustawy wdrożeniowej.
- 2) Wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny projektu, przysługuje prawo wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów.
- 3) Negatywną oceną projektu jest ocena w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów, w ramach której:
  - a) projekt nie uzyskał wymaganej liczby punktów lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów, na skutek czego nie może być wybrany do dofinansowania albo skierowany do kolejnego etapu oceny;
  - b) projekt uzyskał wymaganą liczbę punktów lub spełnił kryteria wyboru projektów, jednak kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania.
- 4) W przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie projektu do dofinansowania, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.
- 5) Wnioskodawca może wnieść protest w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia informacji o zakończeniu oceny jego projektu i jej wyniku wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez projekt lub informacji o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów wyboru projektów.
- 6) Jeżeli projekt otrzymał negatywną ocenę, zawierane zostaje pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 53 i art. 54 ustawy wdrożeniowej:
  - a) termin do wniesienia protestu;
  - b) instytucję, do której należy wnieść protest;
  - c) wymogi formalne protestu, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.
- 7) Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, protest jest wnoszony w formie pisemnej i zawiera:
  - a) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu;
  - b) oznaczenia Wnioskodawcy;
  - c) numer wniosku o dofinansowanie projektu;
  - d) wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;
  - e) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem;
  - f) podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy.
- 8) Za realizację procedury odwoławczej jest odpowiedzialny Departament Kontroli i Certyfikacji RPO Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Protest należy wnieść w formie pisemnej:

- a) osobiście – Sekretariat III piętro pok. 313
- b) za pośrednictwem operatora pocztowego na adres:

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
Departament Kontroli i Certyfikacji RPO
ul. H. Sienkiewicza 63, 25-002 Kielce

9) W przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych, o których mowa w art. 54 ust. 2 lub zawierającego oczywiste omyłki, Departament Kontroli i Certyfikacji RPO (KC) wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia lub poprawienia oczywistych omyłek, w terminie 7 dni kalendarzowych, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia.

10) Szczegółowe informacje dotyczące procedury odwoławczej wraz ze wzorem protestu znajdują się w Regulaminie procedury odwoławczej – Zasady wnoszenia i rozpatrywania protestów (stanowiący [załącznik nr VIII](#) do regulaminu konkursu).

UWAGA – IOK zaleca sporządzenie protestu wg wzoru znajdującego się w załączniku nr VIII do regulaminu.

11) Jeżeli w wyniku procedury odwoławczej, protest zostanie uwzględniony i zmianie ulegnie liczba przyznanych punktów, która spowoduje zmianę pozycji wniosku na liście pozytywnie ocenionych projektów z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania, to nie musi oznaczać, że taki projekt zostanie wybrany do dofinansowania. Zgodnie z zasadami horyzontalnymi odnoszącymi się do wyboru projektów, w szczególności niedyskryminacji i przejrzystości (art. 125 pkt 3 lit a(ii) rozporządzenia ogólnego) projekty do dofinansowania wybierane są w kolejności wynikającej z przeprowadzonej oceny. Zgodnie z ustawą wdrożeniową projekty na liście są uszeregowanej od projektów, które uzyskały największą liczbę punktów do projektów ocenionych najniżej.

12) Zgodnie z rozporządzeniem ogólnym zakazane jest wybieranie do dofinansowania, po rozstrzygnięciu konkursu lub rundy konkursu, projektów z listy, o której mowa w art. 45 ust. 6 ustawy wdrożeniowej, w innej kolejności niż wynikałoby to z przeprowadzonej oceny.

7.3. Zabezpieczenie realizacji projektu

Zgodnie z art. 206 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych oraz fundacje, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa oraz Bank Gospodarstwa Krajowego, zwolnione są z obowiązku wniesienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy.

Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy jest:

- a) w przypadku projektów, których wartość dofinansowania przyznanego w umowie nie przekracza 10 mln PLN:
  - **złożony przez Beneficjenta weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową;**
- b) gdy wartość dofinansowania przyznanego w umowie o dofinansowanie przekracza 10 mln PLN lub w przypadku podpisania przez jednego Beneficjenta z IOK kilku umów o dofinansowanie w ramach RPOWŚ współfinansowanych ze środków EFS,

realizowanych równolegle w czasie, jeżeli łączna wartość udzielonego dofinansowania, wynikająca z tych umów przekracza 10 mln PLN:

- jedna lub kilka z form wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

W sytuacji, w której zakończenie realizacji jednego z projektów skutkuje zmniejszeniem wartości łącznej dofinansowania poniżej 10 mln PLN, dopuszczalna jest zamiana przyjętej formy zabezpieczenia na weksel In blanco w trakcie realizacji projektu.

W przypadku ustanowienia zabezpieczenia w formie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, Beneficjent winien poinformować bank o każdej zmianie w umowie o dofinansowanie i podpisać odpowiedni załącznik, aby nie doprowadzić do sytuacji ryzyka utraty gwarancji.

Zgodnie z procedurami przyjętymi w IZ, Beneficjent jest zobowiązany do wniesienia zabezpieczenia realizacji projektu, w jednej lub kilku formach zabezpieczenia na wartość realną, nie mniejszą niż 140% kwoty udzielonego dofinansowania.

Złożenie ww. zabezpieczeń powinno nastąpić nie później niż w terminie 15 dni roboczych od daty podpisania umowy o dofinansowanie lecz przed wypłatą zaliczki/transzy dla Beneficjenta.

Zabezpieczenie ustanawiane jest w wysokości określonej przez Instytucję Zarządzającą na okres od ustalonego terminu wniesienia zabezpieczenia do upływu okresu trwałości Projektu (lub zakończenia realizacji projektu, jeżeli nie jest przewidziana jego trwałość), nie krócej jednak niż do dnia zakończenia postępowania związanego z ewentualnym odzyskiwaniem dofinansowania, a w przypadku zastosowania gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej na okres dłuższy o pół roku od wymaganej trwałości Projektu. W przypadku, gdy wniosek przewiduje trwałość projektu lub rezultatów zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie następuje po upływie okresu trwałości (wskazanego w umowie/decyzji o dofinansowanie) na pisemny wniosek Beneficjenta. W przypadku niewystąpienia przez Beneficjenta z wnioskiem o zwrot zabezpieczenia w terminie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu, dokument stanowiący zabezpieczenie (np. weksel wraz deklaracją wekslową) zostanie komisyjnie zniszczony.

W przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie zwrotu środków na podstawie przepisów o finansach publicznych, postępowania sądowo-administracyjnego lub innego postępowania sądowego, a także w przypadku prowadzenia postępowania egzekucyjnego, zabezpieczenie umowy nie podlega zwrotowi do czasu zakończenia takiego postępowania lub do czasu zwrotu środków.

Koszt zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy jako koszt pośredni stanowi wydatek kwalifikowalny w projekcie.

W przypadku, gdy wartość dofinansowania projektu przekracza limit określony w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich wydanym na podstawie art. 189 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, stosuje się odpowiednio przepisy ww. rozporządzenia.

7.4. Umowa/decyzja o dofinansowanie projektu

1) Po zakończeniu negocjacji, a przed podpisaniem umowy lub wydaniem decyzji o dofinansowanie nie jest możliwe wprowadzanie jakichkolwiek zmian w projekcie, oprócz dostosowania okresu realizacji projektu (w tym również harmonogramu realizacji projektu, harmonogramu płatności i budżetu projektu w części dotyczącej daty poniesienia wydatku) wynikającego ze zwiększenia alokacji na konkurs, w odniesieniu do przenegocjowanych już wniosków.

W przypadku weryfikacji dokumentów statutowych Wnioskodawcy i stwierdzeniu niezgodności z ich zapisami, wniosek może zostać skierowany do aktualizacji.

2) Jeśli Wnioskodawca otrzymał pismo informujące o możliwości przyjęcia wniosku do realizacji lub z pozytywnym dla siebie skutkiem zakończył negocjacje z IOK, wówczas na wezwanie IOK w terminie do 7 dni kalendarzowych, składa wszystkie wymagane dokumenty (załączniki) do umowy o dofinansowanie.

3) Wnioskodawca (Beneficjent), którego projekt został wyłoniony do dofinansowania w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, w określonym przez IOK terminie podpisuje umowę lub otrzymuje decyzję o dofinansowanie projektu, stanowiącą odpowiednio [załącznik nr III](#) lub [załącznik nr IV](#) do regulaminu konkursu. Wzory podlegają modyfikacjom w zależności od:

- ✓ sposobu rozliczania wydatków w projekcie;
- ✓ rodzaju wnoszonego wkładu własnego – wkład własny finansowany z PFRON (w ramach Programu „[Partnerstwo dla osób z niepełnosprawnościami](#)”).

4) Minimalne wzory umów i decyzji o dofinansowanie dostępne są na stronie internetowej RPOWŚ 2014-2020 ([adres strony internetowej do przedmiotowych dokumentów](#)).

Decyzją Zarządu Województwa Świętokrzyskiego minimalne wzory umów i decyzji o dofinansowaniu projektów mogą ulec zmianie, a obowiązujące dokumenty na dzień podpisania umowy lub wydania decyzji są dostępne pod powyższym adresem.

UWAGA – w przypadku projektu partnerskiego umowa o dofinansowanie projektu jest zawierana, a decyzja wydawana Partnerowi wiodącemu (liderowi), o którym mowa w art. 33 ust. 5, pkt 4 ustawy wdrożeniowej – tj. Beneficjentowi odpowiedzialnemu za przygotowanie i realizację projektu.

5) W terminie do 14 dni kalendarzowych od wpływu do IOK wszystkich wymaganych poprawnie sporządzonych załączników, Wnioskodawca (Beneficjent) wzywany jest do podpisania umowy o dofinansowanie projektu lub otrzymuje decyzję o dofinansowaniu projektu. W uzasadnionych przypadkach termin podpisania umowy lub wydania decyzji może ulec wydłużeniu.

Wykaz wymaganych załączników od Wnioskodawcy:

1. Wniosek o dofinansowanie projektu.
2. Harmonogram płatności (wersja papierowa – 2 egzemplarze).
3. Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT (2 egzemplarze).
4. Kwartalny harmonogram przeprowadzonych w ramach projektu form wsparcia (2 egzemplarze).
5. Oświadczenie o niepodleganiu karze zakazu dostępu do środków (2 egzemplarze).
6. Oświadczenie uczestnika projektu (2 egzemplarze).

7. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych na poziomie Beneficjenta i podmiotów przez niego umocowanych (2 egzemplarze).
8. Odwołanie upoważnienia do przetwarzania danych osobowych na poziomie Beneficjenta i podmiotów przez niego umocowanych (2 egzemplarze).
9. Umowa/porozumienie partnerskie (2 egzemplarze).
10. Wnioski osób uprawnionych do obsługi systemu SL2014 (2 egzemplarze).
11. Wzór zakresu danych osobowych powierzonych do przetwarzania (2 egzemplarze).
12. Sprawozdanie potwierdzające zachowanie trwałości Projektu lub rezultatów.
13. Zaświadczenie Beneficjenta o niezaleganiu z opłacaniem składek ZUS.
14. Zaświadczenie Beneficjenta z właściwego Urzędu Skarbowego o niezaleganiu z uiszczaniem podatków.
15. Kopia statutu lub inny dokument (kopia dokumentu poświadczona za zgodność z oryginałem przez osoby do tego upoważnione) potwierdzający zgodność działalności prowadzonej przez Beneficjenta z typem realizowanego wsparcia lub aktualny wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego (w przypadku stowarzyszeń, fundacji wymagany jest aktualny wyciąg z KRS).
16. Pełnomocnictwo do reprezentowania ubiegającego się o dofinansowanie (dokument wymagany, gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nie posiadającą/e statutowych uprawnień do reprezentowania Wnioskodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnionymi do podpisania wniosku są co najmniej dwie osoby). W przypadku jednostek samorządu terytorialnego Uchwała właściwego organu/zaświadczenie komisji wyborczej o wyborze osoby/ób udzielających pełnomocnictwa.
17. Oświadczenie o nieskorzystaniu z pomocy pochodzącej z innych wspólnotowych instrumentów finansowych w odniesieniu do tych samych wydatków kwalifikowanych związanych z danym projektem.
18. Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis, zgodny z załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 października 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis – jeśli w projekcie występuje pomoc de minimis i Wnioskodawca jest beneficjentem pomocy de minimis.

Wykaz wymaganych dokumentów od Partnera/ów:

1. Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT (2 egzemplarze).
2. Oświadczenie o niepodleganiu karze zakazu dostępu do środków (2 egzemplarze).
3. Wnioski osób uprawnionych do obsługi systemu SL2014 (2 egzemplarze).
4. Zaświadczenie o niezaleganiu z opłacaniem składek ZUS.
5. Zaświadczenie z właściwego Urzędu Skarbowego o niezaleganiu z uiszczaniem podatków.
6. Kopia statutu lub inny dokument (kopia dokumentu poświadczona za zgodność z oryginałem przez osoby do tego upoważnione) potwierdzający zgodność działalności prowadzonej przez Beneficjenta z typem realizowanego wsparcia lub aktualny wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego (w przypadku stowarzyszeń, fundacji wymagany jest aktualny wyciąg z KRS).
7. Pełnomocnictwo do reprezentowania ubiegającego się o dofinansowanie (dokument wymagany, gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nie posiadającą/e

statutowych uprawnień do reprezentowania Wnioskodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnionymi do podpisania wniosku są co najmniej dwie osoby). W przypadku jednostek samorządu terytorialnego Uchwała właściwego organu/ zaświadczenie komisji wyborczej o wyborze osoby/ób udzielających pełnomocnictwa.

8. Oświadczenie o nieskorzystaniu z pomocy pochodzącej z innych wspólnotowych instrumentów finansowych w odniesieniu do tych samych wydatków kwalifikowanych związanych z danym projektem.
9. Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis, zgodny z załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 października 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis – jeśli w projekcie występuje pomoc de minimis i Wnioskodawca jest beneficjentem pomocy de minimis.

6) IOK nie rzadziej niż raz na miesiąc ogłasza na swojej stronie internetowej oraz w swej siedzibie w publicznie dostępnym miejscu zbiorczą informację o podpisanych w ramach danego konkursu umowach o dofinansowanie projektu (w tym umowach o dofinansowanie projektu z Wnioskodawcami, których wnioski przeszły pozytywnie procedurę odwoławczą).

7) Po podpisaniu umowy, przed pierwszą płatnością środków dofinansowania, Wnioskodawca musi złożyć zabezpieczenie prawidłowej realizacji projektu w terminie i na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie (nie dotyczy JST).

VIII. Dodatkowe informacje

8.1. Zasady promowania projektów

Wnioskodawca w trakcie realizacji projektu zobowiązany jest do podawania informacji o dofinansowaniu projektu ze środków Unii Europejskiej jak również przy okazji wszystkich działań informacyjnych i promocyjnych jakie w związku z nim są podejmowane. Nie istnieje jeden obowiązkowy, z góry określony zestaw działań informacyjno-promocyjnych, które muszą być zrealizowane – trzeba wybrać takie działania, które będą zgodne z celem danego projektu oraz jego specyfiką.

Wszystkie dokumenty dotyczące projektu, które będą publikowane przez Wnioskodawcę muszą zostać odpowiednio oznaczone, np. dokumentacja przetargowa, ogłoszenia, raporty, publikacje, materiały dla prasy. Ta sama zasada obowiązuje w przypadku dokumentów i materiałów przeznaczonych dla uczestników projektów, np. zaświadczeń, certyfikatów, materiałów informacyjnych, programów szkoleń i warsztatów, list obecności.

Wnioskodawca ma obowiązek oznaczenia miejsca projektu plakatem informacyjnym również w trakcie trwania projektu. Wszystkie działania informacyjne i promocyjne prowadzone przez Wnioskodawcę powinny zostać udokumentowane.

W sytuacji posiadania strony internetowej, Wnioskodawca zobowiązany jest umieścić na niej krótki opis projektu oraz wstawić znaki Unii Europejskiej i Funduszy Europejskich.

Szczegółowe informacje na temat zasad promowania projektów wskazane są w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji, natomiast przykładowe zestawienie znaków znajduje się na

8.2. Słownik pojęć

Cross-financing – tzw. zasada elastyczności, o której mowa w art. 98 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS, w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu.

Dostępność – właściwość środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz towarów i usług, pozwalająca osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. Dostępność jest warunkiem wstępnym prowadzenia przez wiele osób z niepełnosprawnościami niezależnego życia i uczestniczenia w życiu społecznym i gospodarczym. Dostępność może być zapewniona przede wszystkim dzięki stosowaniu koncepcji uniwersalnego projektowania, a także poprzez stosowanie MRU, w tym technologii i urządzeń kompensacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, dostępność oznacza, że wszystkie ich produkty (na przykład strona lub aplikacja internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja, wybudowane lub modernizowane²⁵ obiekty, zakupione środki transportu) mogą być wykorzystywane (używane) przez osoby z niepełnosprawnościami.

Dyskryminacja – jakiegokolwiek różnicowanie, wykluczanie lub ograniczanie ze względu na jakiegokolwiek przesłanki (np. wiek, niepełnosprawność, płeć, rasę, orientację seksualną, pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd itp.), którego celem lub skutkiem jest naruszenie lub zniweczenie uznania, korzystania lub wykonywania wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności w dziedzinie polityki, gospodarki, społecznej, kulturalnej, obywatelskiej lub w jakiegokolwiek innej, na zasadzie równości z innymi osobami.

Klub dziecięcy – jest jedną z form opieki nad małymi dziećmi, których celem jest pomoc rodzicom w godzeniu pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi (opieką nad dziećmi). Ma wspierać rodziców w opiece i wychowaniu dzieci, ale przede wszystkim zapewniać dziecku możliwość uczenia się poprzez zabawę oraz opiekę w czasie, gdy rodzice nie mogą jej sprawować osobiście np. w czasie gdy są w pracy. Klub dziecięcy zapewnia dzieciom opiekę w warunkach zbliżonych do warunków domowych. Dzięki temu dziecko czuje się bezpieczne, a odpowiednio przygotowana kadra pomoże mu szybciej się rozwijać – zdobywa nowe umiejętności społeczne, takie jak praca w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi, ale także uczy się samodzielnej zabawy.

Koncepcja uniwersalnego projektowania – projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania.

Koncepcja jest oparta na ośmiu regułach:

- a) równe szanse dla wszystkich – równy dostęp do wszystkich elementów środowiska na przykład przestrzeni, przedmiotów, budynków itd.,
- b) elastyczność w użytkowaniu – różnorodny sposób użycia przedmiotów ze względu na możliwości i potrzeby użytkowników,

---

²⁵ W przypadku modernizacji dostępność dotyczy co najmniej tych elementów budynku, które były przedmiotem finansowania z EFSiL.

- c) prostota i intuicyjność w użyciu – projektowanie przestrzeni i przedmiotów, aby ich funkcje były zrozumiałe dla każdego użytkownika, bez względu na jego doświadczenie, wiedzę, umiejętności językowe czy poziom koncentracji,
- d) postrzegalność informacji – przekazywana za pośrednictwem przedmiotów i struktur przestrzeni informacja ma być dostępna zarówno w trybie dostępności wzrokowej, słuchowej, jak i dotykowej,
- e) tolerancja na błędy – minimalizacja ryzyka błędnego użycia przedmiotów oraz ograniczania niekorzystnych konsekwencji przypadkowego i niezamierzonego użycia danego przedmiotu,
- f) niewielki wysiłek fizyczny podczas użytkowania – takie projektowanie przestrzeni i przedmiotów, aby korzystanie z nich było wygodne, łatwe i nie wiązało się z wysiłkiem fizycznym,
- g) rozmiar i przestrzeń wystarczające do użytkowania – odpowiednie dopasowanie przestrzeni do potrzeb jej użytkowników,
- h) percepcja równości – równoprawny dostęp do środowiska, korzystania ze środków transportu i usług powszechnych lub powszechnie zapewnionych jest zapewniony w taki sposób, aby korzystający nie czuł się w jakikolwiek sposób dyskryminowany czy stygmatyzowany.

Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, koncepcja uniwersalnego projektowania jest realizowana przez zastosowanie co najmniej standardów dostępności dla polityki spójności 2014-2020.

Mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU) – konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. MRU oznacza także możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projektach realizowanych z polityki spójności (w charakterze uczestnika lub personelu projektu) osoby z niepełnosprawnością. Każde zastosowanie MRU wynika z występowania przynajmniej trzech czynników w projekcie:

- a) język łatwy – sposób prezentowania specjalnej potrzeby uczestnika projektu/ użytkownika produktów projektu lub personelu projektu;
- b) barier otoczenia;
- c) charakteru interwencji.

Osoba bezrobotna – osoba pozostająca bez pracy, gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukująca zatrudnienia. Niezależnie od spełnienia powyższych przesłanek, osoba zarejestrowana jako bezrobotna jest zaliczana do osób bezrobotnych. Osobą bezrobotną jest zarówno osoba bezrobotna w rozumieniu Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, jak i osoba zarejestrowana jako bezrobotna. Definicja nie uwzględnia studentów studiów stacjonarnych, nawet jeśli spełniają powyższe kryteria.

Osoba kwalifikująca się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, która jest bezrobotna w rozumieniu niniejszej definicji (nie pobiera świadczeń z tytułu urlopu), jest również osobą bezrobotną²⁶.

---

²⁶ Taka sytuacja ma miejsce w momencie gdy np. osoba bezrobotna urodziła dziecko, niemniej w związku z tym, iż jest niezatrudniona nie pobiera od pracodawcy świadczeń z tytułu urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego. W związku z tym, należy ją traktować jako osobę bezrobotną.

Osoba bierna zawodowo – osoba, która w danej chwili nie tworzy zasobów siły roboczej (tzn. nie pracuje i nie jest bezrobotna). Osoba będąca na urlopie wychowawczym (rozumianym jako nieobecność w pracy, spowodowana opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego), jest uznawana za bierną zawodowo, chyba że jest zarejestrowana już jako bezrobotna (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo)²⁷.

Osoba pracująca – osoba w wieku 15 lat i więcej, która wykonuje pracę, za którą otrzymuje wynagrodzenie, z której czerpie zyski lub korzyści rodzinne lub osoba zatrudniona lub prowadząca działalność na własny rachunek, w tym osoba, która chwilowo nie pracowała ze względu na np. chorobę, urlop, spór pracowniczy czy kształcenie się lub szkolenie²⁸.

Osoba z niepełnosprawnościami²⁹ – osoba niepełnosprawna w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoba z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego. W przypadku projektów realizowanych w celu tematycznym 10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie osoba z niepełnosprawnością to również uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym, posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności, oraz dzieci i młodzież, posiadające orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia te są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020 – zestaw jakościowych i technicznych wymagań w stosunku do wsparcia finansowanego ze środków funduszy polityki spójności, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości skorzystania z udziału w projektach, jak i z efektów ich realizacji. Opracowano sześć standardów: szkoleniowy, edukacyjny, informacyjno-promocyjny, cyfrowy, architektoniczny

²⁷ Taka sytuacja ma miejsce w momencie gdy np. osoba bierna zawodowo urodziła dziecko, niemniej w związku z tym, iż jest niezatrudniona nie pobiera od pracodawcy świadczeń z tytułu urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego. W związku z tym, należy ją traktować jako osobę bierną zawodowo chyba, że jest zarejestrowana jako bezrobotna, wówczas zgodnie z definicją należy wykazać ją jako osobę bezrobotną.

²⁸ Osoba prowadząca działalność na własny rachunek – osoba prowadząca działalność gospodarczą, gospodarstwo rolne lub praktykę zawodową – jest również uznawana za pracującą, o ile spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- 1) osoba pracuje w swojej działalności, praktyce zawodowej lub gospodarstwie rolnym w celu uzyskania dochodu, nawet jeżeli przedsiębiorstwo nie osiąga zysków;
- 2) osoba poświęca czas na prowadzenie działalności gospodarczej, praktyki zawodowej czy gospodarstwa rolnego, nawet jeżeli nie zrealizowano żadnej sprzedaży lub usług i nic nie wyprodukowano (np.: rolnik wykonujący prace w celu utrzymania swojego gospodarstwa; architekt spędzający czas w oczekiwaniu na klientów w swoim biurze; rybak naprawiający łódkę czy siatki rybackie, aby móc dalej pracować; osoby uczestniczące w konwencjach lub seminariach);
- 3) osoba jest w trakcie zakładania działalności gospodarczej, gospodarstwa rolnego lub praktyki zawodowej; zalicza się do tego zakup lub instalację sprzętu, zamawianie towarów w ramach przygotowań do uruchomienia działalności. Bezpłatnie pomagający członek rodziny uznawany jest za osobę pracującą, jeżeli wykonywaną przez siebie pracę wnosi bezpośredni wkład w działalność gospodarczą, gospodarstwo rolne lub praktykę zawodową będącą w posiadaniu lub prowadzoną przez spokrewnionego członka tego samego gospodarstwa domowego.

Bezpłatnie pomagający osobie prowadzącej działalność członek rodziny uznawany jest za „osobę prowadzącą działalność na własny rachunek”.

Żołnierz poborowy, który wykonuje określoną pracę, za którą otrzymuje wynagrodzenie lub innego rodzaju zysk nie jest uznawany za „osobę pracującą”.

Osoba przebywająca na urlopie macierzyńskim/ rodzicielskim (rozumianym jako świadczenie pracownicze, który zapewnia płatny lub bezpłatny czas wolny od pracy do momentu porodu i obejmuje późniejszą krótkoterminową opiekę nad dzieckiem) jest uznawana za „osobę pracującą”.

Osobę przebywającą na urlopie wychowawczym należy uznawać za bierną zawodowo zgodnie z definicją osoby biernej zawodowo.

²⁹ W przypadku projektów, w których wkład własny będzie finansowany ze środków PFRON w ramach Programu „Partnerstwo dla osób z niepełnosprawnościami” definicja osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia została określona w jego treści dostępnej na stronie internetowej PFRON ([adres strony PFRON](#)).

oraz transportowy. Przedmiotowe standardy stanowią załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

Środki trwałe – zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt. 17 tej ustawy, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki organizacyjnej; zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych, inwentarz żywy.

Warunki formalne – odnoszą się do kompletności, formy oraz terminu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu. Weryfikacja odbywa się przez stwierdzenie spełniania albo niespełniania danego warunku.

Żłobek – jedna z kilku form opieki nad małymi dziećmi (do 3 roku życia³⁰), których celem jest pomoc rodzicom w godzeniu pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi (opieką nad dziećmi). Ma wspierać rodziców w opiece i wychowaniu dzieci, ale przede wszystkim zapewniać dziecku możliwość uczenia się poprzez zabawę oraz opiekę w czasie, gdy rodzice nie mogą jej sprawować osobiście np.: w czasie gdy są w pracy. Co ważne, żłobek zapewnia dzieciom opiekę w warunkach jak najbardziej zbliżonych do warunków domowych. Dzięki temu dziecko czuje się bezpieczne, a odpowiednio przygotowana kadra pomoże mu szybciej się rozwijać – zdobywa nowe umiejętności społeczne, takie jak praca w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi, ale także uczy się samodzielnej zabawy.

8.3. Podstawa prawna

UWAGA – nieznanostwo poniższych dokumentów może spowodować niewłaściwe przygotowanie wniosku o dofinansowanie.

W przypadku zmiany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej wytycznych lub zmiany przez IZ RPOWŚ 2014-2020 dokumentów programowych, IOK zastrzega sobie prawo do zmiany zapisów regulaminu konkursu w trakcie jego trwania. Informacja o ewentualnych zmianach wraz z wyjaśnieniem oraz terminem, od którego zmiany te obowiązują, będzie zamieszczana we wszystkich formach komunikacji w jakich zostało opublikowane ogłoszenie o konkursie.

1. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i

---

³⁰ W przypadku, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym – do 4 roku życia.

- Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 – zwane „rozporządzeniem ogólnym”.
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006.
  4. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
  5. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
  6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
  7. Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu z dnia 3 marca 2010 r. Komunikat Komisji Europejskiej.
  8. Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa partnerstwa z dnia 23 października 2017 r., Ministerstwo Rozwoju.
  9. Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (RPOWŚ) (CCI 2014PL16M2OP013) zatwierdzony decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej C(2018) 6334 final z dnia 25.09.2018 r.
  10. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych dla RPOWŚ na lata 2014-2020, obowiązujący na dzień ogłoszenia konkursu (zwany SZOOP RPOWŚ).
  11. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020, obowiązujące od dnia 8 sierpnia 2019 r.
  12. Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020 z dnia 13 lutego 2018 r., obowiązujące od dnia 7 marca 2018 r.
  13. Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 z dnia 19 grudnia 2017 r.
  14. Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020 z dnia 28 października 2015 r.
  15. Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 22 sierpnia 2019 r., obowiązujące od dnia 9 września 2019 r., zwane Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków.
  16. Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 obowiązujące od dnia 9 lipca 2018 r.
  17. Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 3 listopada 2016 r.
  18. Wytyczne dotyczące form kosztów uproszczonych: finansowanie w oparciu o stawki ryczałtowe, standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe – wersja z września 2014 r.

19. Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 z 5 kwietnia 2018 r., obowiązujące od dnia 11 kwietnia 2018 r.
20. Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności – listopad 2012 r.
21. Wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej w celu przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności – zestaw narzędzi – listopad 2012 r.
22. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, zwana ustawą wdrożeniową.
23. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
24. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.
25. Krajowe ramy strategiczne, Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 z lipca 2015 r.
26. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami – Poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania funduszy europejskich 2014-2020 (wyd. Ministerstwo Rozwoju, Warszawa 2015 r.).
27. Jak realizować zasadę równości szans kobiet i mężczyzn w projektach finansowanych z funduszy europejskich 2014-2020 – Poradnik dla osób realizujących projekty oraz instytucji systemu wdrażania (wyd. Ministerstwo Rozwoju, Warszawa 2016 r.).

W uzasadnionych przypadkach – za zgodą IOK – Beneficjent realizujący projekt (na podstawie zawartej umowy o dofinansowanie) ma możliwość dostosowania zakresu projektu do zmian zachodzących w prawie.

8.4. Dane teleadresowe

Dodatkowych informacji dotyczących prowadzonego naboru oraz pomoc w przygotowaniu wniosków dla ubiegających się o dofinansowanie udzielają:

- 1) Główny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich – ul. Św. Leonarda 1, 25-311 Kielce tel. 41 343 22 95, 41 340 30 25, 41 301 01 18, infolinia 800 800 440.
e-mail: GPI@sejmik.kielce.pl
Obsługuje powiaty: kielecki, włoszczowski, jędrzejowski, pińczowski, kazimierski oraz m. Kielce.
- 2) Lokalny Punkt Informacyjny w Sandomierzu – ul. Mickiewicza 34, 27-600 Sandomierz tel. 15 832 33 54, 15 864 20 74.
e-mail: PIFEsandomierz@sejmik.kielce.pl
Obsługuje powiaty: sandomierski, opatowski, staszowski i buski.
- 3) Lokalny Punkt Informacyjny w Skarżysku-Kamiennej – Al. Piłsudskiego 36, 26-110 Skarżysko-Kamienna tel. 41 378 12 06, 41 370 97 17.
e-mail: PIFEskarzynsko@sejmik.kielce.pl
Obsługuje powiaty: skarżyski, konecki, starachowicki i ostrowiecki.

Dane kontaktowe Instytucji Organizującej Konkurs – Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego z siedzibą w Kielcach ul. H. Sienkiewicza 27, 25-007 Kielce.

Dodatkowych informacji dotyczących prowadzonego naboru można uzyskać od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 15:00 pod numerem telefonu: 41 34 98 923 oraz drogą elektroniczną: infoEFS@sejmik.kielce.pl.

IX. Załączniki

- I. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 dla EFS wraz z formularzem wniosku
- II. Regulamin Pracy Komisji Oceny Projektów
- III. Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie projektu – kwoty ryczałtowe
- IV. Wzór minimalnego zakresu decyzji o dofinansowanie projektu
- V. Wzór minimalnego zakresu umowy o partnerstwie
- VI. Taryfikator cen rynkowych
- VII. Źródła i sposoby angażowania wkładu własnego
- VIII. Regulamin procedury odwoławczej – Zasady wnoszenia i rozpatrywania środków odwoławczych
- IX. Analiza dotycząca zapotrzebowania na tworzenie i utrzymanie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- X. Lista gmin, w których nie funkcjonuje żadna placówka opieki nad dziećmi do lat 3